

LUNDS UNIVERSITET

Företagsekonomiska institutionen

FEKH69

Examensarbete i redovisning på kandidatnivå

VT 2020

Tillgångarna utanför Balansräkningen

En studie om redovisningen av immateriella tillgångar - ur ett digitalt perspektiv

Grupp

18

Antal ord

16 923

Författare

Hedman, Caspar 19970621

Hjelmstedt, Theodor 19980713

Montner, Simon 19980405

Simon.montner@live.se

0707210127

Handledare

Jonnergård, Karin

ABSTRACT

Society and companies are becoming increasingly digitized. If you compare company structures historically and today you will see some palpable differences. Today, there are companies that work almost exclusively digitally. Therefore, a new focus is created on assets that lack physical form, that is intangible assets. These are dealt with today within the accounting regulations and practices, but there is a debate regarding the current regulations sufficiency in representing companies financial standing. There are types of intangible assets that cannot be recognized according to current standards. Companies can independently choose to disclose additional information in their notes, however this is not legally required. Companies therefore tend not to account for these types of assets as they either do not have the tools and resources or simply do not consider it necessary. The problem mainly concerns companies that have digital operations. In order to be able to recognize these digital assets they also have to be valued correctly and credibly. The current available valuation methods could suffice, if the right information is available. However, due to the current lack of incentive for these companies to record this information, more abstract methods may have to be used to attribute values to these economic resources. The discussion concludes that current accounting standards are insufficient in recognizing and reporting all essential economic resources within a company, and as the world and the economy becomes more digitized, the accounting and valuation practices will have to be revised to make the financial reports more useful and detailed.

ABSTRACT	2
1. Inledning	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Problematisering & frågeställning	6
1.3 Studiens syfte	8
1.4 Studiens avgränsning & begränsning	8
1.5 Definitioner	9
2. Metod	11
2.1 Val av frågeställning	11
2.2 Urvalsprocess av företag	11
2.2.1 Presentation av företag	12
No Carbs Company AB	12
iDeal Of Sweden AB	13
2.3 Val av teori & modell	13
2.4 Data: Urvalsprocess, insamling & kvalitet	14
2.5 Tillvägagångssätt vid analys	16
2.6 Begränsningar med metod	17
3. Teori	18
3.1 Värderingsmetoder av immateriella tillgångar	18
3.1.1 The Cost method	18
3.1.2 The Market Value Method	19
3.1.3 The Income or Economic Benefit method	19
3.1.4 ISO 10668	19
3.1.5 IC-index	20
3.1.6 Technology broker (TB)	20
3.1.7 The return on assets (ROA) method	20
3.1.8 Financial method of intangible assets measuring (FiMIAM)	21
3.2 Redovisningens grundläggande syfte	21
3.2.1 Skillnaden på en resurs och en tillgång	22
3.2.2 Immateriella tillgångar	24
4. Empiri	27
4.1 Tidigare forskning	27
4.1.1 Accounting for intangible assets	27
4.1.2 FiMIAM: financial method of intangible assets measurement	27
4.1.3 Accounting for Intangible Assets: There is Also an Income Statement	28
4.1.4 Rörelseförvärv enligt IFRS 3: Fjortonde året.	28
4.2 Expertintervjuer	29

4.2.1 Niklas Sandell	29
4.2.2 Andreas Jansson	30
4.2.3 Sven Arne Nilsson	30
4.3 Hur ser det ut i praktiken	31
4.3.1 No Carbs Company AB	31
4.3.2 iDeal Of Sweden AB	32
5. Analys	34
5.1 Analys av företagens redovisning	34
5.1.1 iDeal Of Sweden AB	34
5.1.2 No Carbs Company AB	35
5.1.3 Jämförelse av företagen	35
5.2 Analys av redovisningsproblematiken	36
5.2.1 Redovisning i praktiken, ägande & värdering	37
5.2.2 Redovisning i praktiken, teoretiska värderingsmetoder	38
5.2.3 Tidigare forskning inom ämnet	40
6. Slutsats	42
6.1 Frågeställning 1	42
6.2 Frågeställning 2	43
7. Diskussion	45
7.1 Diskussion kring redovisning av immateriella tillgångar	45
7.2 Diskussion kring värdering	47
7.3 Slutkommentarer	48
7.4 Framtida forskning	49
KÄLLFÖRTECKNING	50
BILAGOR	57

1. Inledning

I denna del ges en bakgrund till ämnet som rapporten behandlar, här presenteras även en problematisering som leder till rapportens syfte samt frågeställning.

1.1 Bakgrund

Lagarna och bestämmelserna om årsredovisning som används i Sverige idag infördes 1995 som en del av Sveriges anpassning till EU. Tittar man tillbaka på topplistan över de största företagen i världen samma år hittar man däribland General Motors, Ford Motor Company, Exxon Corporation och s.k. "Sogo shosha"-bolag som arbetar med handel av generella produkter (Fortune 500, 1995). Toppen utgjordes därmed av produktionsbolag som levererar en slutgiltig produkt i materiell form eller handelsbolag som handlar med dessa typer av produkter. Idag har majoriteten av dessa företag blivit passerade av; Microsoft, Amazon, Apple, Alphabet (Google) och Facebook, m. fl. (Fortune 500, 2019). Några utav dessa bolag existerade inte 1995, ändå har de lyckats med en enorm exponentiell tillväxt på en relativt kort tid. Detta leder fram till frågan: vad är det som har förändrats i världen under de senaste 25 åren? Det uppenbara svaret är den globala utvecklingen av internet, som medfört att människan inte bara förändrat sitt sätt att leva utan även hela sitt fundamentala beteende.

I och med att internets framväxt i princip har förändrat varenda människas vardag vore det även logiskt att anta att människans konsumtionsmönster och allmänna efterfrågan även skiftat i samma riktning. Till skillnad från 1995 har idag människans behov av att kommunicera med varandra genom att smidigt kunna använda datorer och internet växt till en av de viktigaste komponenterna i samhället. Denna markanta förändring har även helt ändrat på hur verksamheter fungerar och ser ut idag. Nuförtiden är det allmänt känt att ett företags mest värdefulla tillgång kan vara dess varumärke (Melin & Hamrefors, 2007), enligt en rapport från Sveriges informationsförening värderas världens kanske starkaste varumärke, Coca-Cola, till 60% av företagets börsvärde. I samma rapport nämns det att företag som BMW, Nike och Apple har varumärken som representerar över 75% av företagets värde (Melin & Hamrefors, 2007). Fortsättningsvis kan ett företags varumärke räknas som en immateriell tillgång i balansräkningen, så länge som utgifterna kopplat till varumärket är av väsentligt värde för företaget under kommande år. Fortsättningsvis är redovisning av immateriella tillgångar komplicerat, ibland är det svårt att identifiera en immateriell tillgång, medan värderingen är enklare - och ibland är det precis tvärtom (Cohen, 2005). På det är det ofta identifieringen av tillgången som skiljer värderingen från andra typer av tillgångar, såsom materiella tillgångar, där värderingen av ett företag, exempelvis inför en försäljning eller börsnotering, kan spela stor roll för huruvida immateriella tillgångar skall värderas och

redovisas (Cohen, 2005). I dagens samhälle kan varumärken vara uppbyggda till fullo eller delvis online. Företag använder sig utav sociala medier och s.k. "influencers" för att marknadsföra sig själva. Att använda sig av en tv-reklam eller en annons i tidningen istället för ett instagram- eller YouTube-konto börjar bland den yngre generationen anses vara förlegat i dagens samhälle.

Introduktionen av internet har vidare förändrat sättet vi gör affärer i samhället, exempelvis hade redan år 2017 ca 20% av Sveriges befolkning handlat mat via internet (Svensk Handel, 2019). Men denna digitala utveckling medför såklart även utmaningar. Då företag blir allt mer digitaliserade uppstår debatt över huruvida det behövs, eller kommer att behövas, förändring av de gamla normerna och regelverken som idag möjligtvis begränsar företag från att fullt ut kommunicera sin digitala del av verksamheten (Lindgren, 2019).

1.2 Problematisering & frågeställning

När dagens samhälle i allt högre grad digitaliseras spelar olika samhällsfunktioner en central roll för hänsynstagande till internet och dess inflytande (Digitaliseringsrådet, 2020). Redovisning, likt det mesta andra i näringslivet, påverkas på olika sätt av digitaliseringen, där metoder för redovisning och automatisering av processer tycks ligga i fokus (Nieielova & Berglund, 2018). Vidare är redovisningens huvudsakliga roll att avspegla en ekonomisk verklighet och tillgodose företags intresser med information om företagets finansiella ställning. Detta tydliggörs i Årsredovisningslagen och benämns som principen om rättvisande bild.

Årsredovisningslagen 2:3§

"Balansräkningen, resultaträkningen och noterna skall upprättas som en helhet och ge en rättvisande bild av företagets ställning och resultat. Om det behövs för att en rättvisande bild skall ges, skall det lämnas tilläggsupplysningar."

Värderingen av immateriella tillgångar är viktigt då de kan utgöra en stor del av ett företags värde. Företags varumärke, design, sociala plattformar kan idag vara mer värdefulla än deras varulager (Patent- och registreringsverket, 2020a). Anton Blomberg, strateg på patent- och registreringsverket, menar på att 80 procent av ett företags värde ligger i dess immateriella tillgångar, där arbetsmetoder och spetskompetenser nämns, förutom det klassiska varumärket. Blomberg menar även att ett företag med större koll på sina immateriella tillgångar har större chans att lyckas (NyTeknik, 2020). Med detta i bakgrund kan man rimligen anta att företag med starka varumärken, som utgör en betydande del av företagets värde och framtida intäktströmmar, bör redovisa för dessa i årsredovisningens balansräkning. Detta i och med att, som tidigare nämnt, varumärken får redovisas som immateriella tillgångar i bokslutet så länge som kostnaderna som uppstått relaterat till varumärkesbyggande aktiviteter är av väsentligt värde under kommande år. Vad som blir problematiskt relaterat till detta är företag

vars varumärken är uppbyggda helt, eller till stor del, online. Dessa varumärken kan kallas för digitala tillgångar, och har i dagens läge ingen praxis eller specifika regleringar för värdering eller redovisning i Sverige. Troligtvis sträcker sig även detta problem utanför Sveriges gränser, Googles kärnverksamhet, och utan tvekan en av företagets mest värdefulla tillgångar, är dess sökalgoritm som de själva skapat. Det är därmed inget materiellt som går att ta på i fysisk form, detta är en immateriell tillgång, men vidare är det även en digital tillgång. Rimligtvis borde det då avspeglas tydligt i företagets balansräkning - men så är inte fallet. Idag uppgår de totala tillgångarna i Googles balansräkning till 276 miljarder dollar, bland dessa utgör de immateriella tillgångarna "endast" 2 miljarder dollar (Yahoo! finance, 2020).

Om siktet istället ställs in mot svenska företag med verksamheter byggda på dess närvaro online, och hur dessa redovisas idag, blir frågan om en årsredovisning som upprättas enligt nuvarande svenska regler verkligen återspeglar en rättvisande bild av företaget - eller skulle denna bild kunna bli missvisande? I en studie från 2012 påvisas att svenska företag, efter införandet av K3, redovisar immateriella tillgångar separerade från goodwill på olika sätt. Detta anses vara beroende av relevansen av att immateriella tillgångar visas i balansräkningen, där stora företag och företag som är skuldsatta i högre grad har en högre tendens att visa immateriella tillgångar i balansräkningen. Varför just denna typen av företag i högre grad redovisar immateriella tillgångar tros bero på att större företag har en mer omfattande cirkel av intressenter som är intresserade av företagets värde, samt att mer skuldsatta företag är övervakade i högre grad av dess kreditgivare (Rehnberg, 2012).

I och med teknologins snabba utveckling har det uppstått diskrepans mellan dagens teknologi och redovisningsregelverk. Tillgångarna som företag använde sig av för 30 år sedan finns fortfarande kvar, men det har tillkommit nya sorters tillgångar som har blivit av betydande värde för företag. Tillgångarna i fråga är i grund och botten immateriella tillgångar, och däribland digitala tillgångar. Immateriella tillgångar är "identifierbara, icke-monetära tillgångar utan fysisk form" (K3 Kap 18:3, IFRS), vilket gör dem svårare att definiera och värdera och därmed redovisa i jämförelse med en materiell tillgång. Denna problematik bör anses vara relevant att lösa då den funnits under en längre tid. Redan år 2000 var problematiken aktuell och artiklar skrevs bland annat om att värderingen av immateriella tillgångar i realiteten var lägre än andra typer av tillgångar med samma finansiella värde (Choi et al, 2000). Angående digitala tillgångar är dessa ännu svårare att precisera då en officiell definition inte finns inom svensk lagstiftning eller redovisningspraxis.

I en studie från Göteborgs Universitet förklaras det att immateriella tillgångar idag framförallt är synliga via berättelser och noter i företags årsredovisningar, detta trots att företag hävdar att de är viktiga delar av deras strategier. Till detta tilläggs även att upp till 80% av ett företags tillgångar idag kan bestå av immateriella tillgångar. Studiens slutsats mynnar ut i att immateriella tillgångar inte definieras - utan snarare omnämns förbigående, vilket är det enda

kravet enligt regeringsbetänkandet (SOU 2015:16). På grund av detta blir konsekvenserna att många företag inte själva vet hur stor del av verksamheten som påverkas av dess immateriella tillgångar, och att det bildas ett informationsgap mellan företag och dess intressenter (Jonsson & Kardemark, 2018). Ett grundläggande syfte för årsredovisningar är att de ska vara användbara för intressenter att fatta ekonomiska beslut. Om gapet mellan verklighet och rapport blir för stort så påverkar detta rapportens grundläggande användbarhet. I dagsläget må dessa gap inte vara tillräckligt stora för att det ska föranleda några större negativa konsekvenser. Men i samband med att företag använder sig av fler immateriella tillgångar i sin verksamhet, kan man föreställa sig att dessa gap blir allt större och mer utvecklade. För att bibehålla rapporternas användbarhet för intressenter så bör man möjligtvis ta större hänsyn till dessa typer av tillgångar.

Med detta i beaktning blir studiens frågeställningar:

- (1) Hur värderas och redovisas immateriella tillgångar idag och finns där någon redovisningsproblematik?*
- (2) Hur bör man återspegla värdet av ett företags immateriella tillgångar i årsredovisningen?*

Inom dessa frågeställningar kommer fokus att riktas mot digitala tillgångar, vars definition i dagsläget inte finns inom svensk redovisning, men som kan sammanfattas som: Ej identifierade immateriella tillgångar av digital natur som förekommer i verksamheter men inte återspeglas i finansiella rapporter.

1.3 Studiens syfte

Denna studie ämnar att vara av beskrivande och jämförande karaktär. Beskrivande i form av att försöka precisera hur immateriella och digitala tillgångar redovisas i dagsläget och samtidigt hur regelverken, praxis, och experter menar att de bör redovisas. Och jämförande med avsikten att jämföra hur och om praktiken skiljer sig från teorin angående redovisning av immateriella och digitala tillgångar. Fortsättningsvis har studien ytterligare två delsyften; att försöka definiera vad en digital tillgång är, genom att förklara skillnaden på resurser och tillgångar, och vidare olika sorters tillgångar. Och slutligen att undersöka och beskriva den möjliga redovisningsproblematiken inom redovisning av immateriella tillgångar. Den debatt som idag finns kring detta ämnet är väldigt komplex och kaosartad. Om rapportens huvudsyfte och delsyfte som presenterats utförs på ett relevant sätt kommer denna studie att bidra med en insyn i redovisningsproblematik som i dagens läge bör anses vara högst relevant. Fortsättningsvis kommer studien bidra med förslag på hur man bör gå tillväga för att kunna lösa problematiken.

1.4 Studiens avgränsning & begränsning

De företag som tas upp i empirin är enbart sådana som brukar immateriella tillgångar, och vidare sådana som av studiens författare på förhand bedöms bruka den typ av immateriella tillgångar som är digitala. Fortsättningsvis ämnar studien att avgränsa sig till undersökning av immateriella anläggningstillgångar, där digitala tillgångar inkluderas och främst kommer fokuseras på, värt att nämna är att svårigheter kan uppkomma då digitala tillgångar inte har någon exakt definition. Vidare avgränsar sig det empiriska kapitlet av studien i sin helhet till svenska företag som brukar immateriella tillgångar och svenska redovisningsexperter, av den enkla anledningen att jämförelsen blir tydligare om studien grundar sig i svensk redovisningslag, -praxis, och -standard. I framförallt teorikapitlet kommer däremot internationella källor att belysas då den diskussion och forskning inom ämnet som förekommit i Sverige anses vara otillräcklig för vad studien vill uppnå. Slutligen begränsas studien till att belysa den möjliga skillnaden som finns mellan områdeexperternas utlåtanden och de praktiska exemplen i företagen, studien är därmed inte ämnad till att hitta ett slutgiltigt och fullständigt svar över hur digitala eller immateriella tillgångar bör redovisas.

1.5 Definitioner

BFNAR - Bokföringsnämndens allmänna råd

CF - Conceptual Framework, ett dokument som släpptes av IASB för att förenkla finansiell rapportering.

Digital tillgång - Ej identifierade immateriella tillgångar av digital natur som förekommer i verksamheter men inte återspeglas i finansiella rapporter. Se kapitel 3.2 för utförlig definition samt källa.

IAS - International Accounting Standards, redovisningsstandard.

IASB - International Accounting Standards Board

IFRS - International Financial Reporting Standards, internationell standard för redovisning.

Immateriell tillgång - Icke monetär, icke fysisk tillgång som ger upphov till framtida fördelar. Se 3.2.2 för utförlig definition och källa.

Influencer - Ett samlingsnamn för personer som jobbar inom mediasammanhang och sociala medier med att påverka åsikter och handlingar för deras läsare (Cambridge Dictionary, 2020).

Intellektuellt kapital (IC) - faktorer som inte syns i balansräkningen, men avgörande för företagets framgång (Rodov & Leliaert, 2002).

K1 - regelverk som används av fysiska personer som verksamhet i enskild firma, handelsbolag eller ideella föreningar. Den löpande bokföringen avslutas med ett förenklat årsbokslut (Visma, 2017).

K2 - regelverk som används främst av mindre aktiebolag med syftet att förenkla redovisningen så att företaget främst följer beskattningsregler (Visma, 2017).

K3 - regelverk som kan användas av alla aktiebolag men måste användas av större. Ett aktiebolag blir ett stort aktiebolag när de har mer än 50 anställda, minst 40 miljoner i balansomslutning samt 80 miljoner i omsättning. K3 är mer komplext än K1 samt K2 vilket ofta betyder att företaget har expertishjälp med redovisningen (Visma, 2017).

ROA - Nyckeltal för avkastning på totalt kapital. Räknas ut genom formeln:

Avkastning på totalt kapital = $(\text{Rörelseresultat} + \text{Finansiella intäkter}) \div \text{Totalt kapital}$
(Visma, 2020).

SOU 2015:16 - Statens offentliga utredningar om ökat värdeskapande ur immateriella tillgångar (Regeringskansliet, 2015).

ÅRL - Årsredovisningslag (1995:1554).

2. Metod

I denna del presenteras rapportens tillvägagångssätt, olika val som gjorts, struktur och motiven bakom detta

---

2.1 Val av frågeställning

Tillgångar är en av de mest centrala delarna i företagsstrukturen, vilket medför att de ofta får mycket fokus och är grund till flitig debatt - som omnämns tidigare i denna studie. Skillnaden mellan de klassiska materiella tillgångarna och de immateriella tillgångarna, och fortsättningsvis de ännu "nyare" digitala tillgångar anses vara intressant. Detta då dagens samhälle alltmer präglas av digitalisering och teknik som låter företag centralisera sin verksamhet i tillgångar utan fysisk form. Många typer av immateriella tillgångar, där varumärken är ett tydligt exempel, har fortfarande inte fått bli del av den praktiska redovisningen, detta då de inte går att anpassa till dagens regelverk och normer (Wainikka, 2018). Vidare kommer företagen i framtiden med högsta sannolikhet att använda sig mer av digitalitet och internet i sin verksamhet än vad de gör idag, vilket innebär att redovisningsproblematiken med nya sorters tillgångar kommer att öka parallellt med denna utveckling. Valet av frågeställningen torde därför ses som relevant då detta problem kommer att behöva diskuteras och analyseras nu och i framtiden för att värdering och redovisning av immateriella tillgångar av digital natur, som varumärken uppbyggda online, skall ske i enlighet med syftet för årsredovisningslagen; vilket är att balans- och resultaträkning samt noter skall ge en rättvisande bild av företaget ställning och resultat.

2.2 Urvalsprocess av företag

För att kunna uppfylla studiens jämförande syfte, angående hur digitala tillgångar värderas och redovisas i praktiken kontra hur redovisningsexperter tycker att dessa bör värderas och redovisas, genomfördes en urvalsprocess för att identifiera vilka företag som skulle kunna representera praktiken. Det första steget i denna urvalsprocess var att identifiera (1) svenska företag, då endast företag som tillämpar svensk redovisningslag var av intresse, (2) som brukar noterbbara immateriella tillgångar. Då denna urvalsgrupp snabbt blev ytterst omfattande gick fokus över till (3) företag vars immateriella tillgångar kunde urskiljas som digitala tillgångar, vilket innebär immateriella tillgångar som skapats på internet eller på annat sätt digitalt. Efter detta steg hade studien mer eller mindre landat i att undersöka ett flertal företag som matchade dessa kriterier, däribland: No Carbs Company AB, SATS Sports Club Sweden AB, Hedvig AB, iDeal Of Sweden AB och Beauty Icons AB.

Efter en ytterligare tid, där beslutet om företagen hunnit betänkas och där försök till att öppna samtal med några av dessa företag gjorts, togs ett beslut med studiens syfte och genomförande i fokus. Detta beslut handlade om att avgränsa studiens jämförandemoment till en undersökning av endast två av dessa företag, nämligen: No Carbs Company AB och iDeal Of Sweden AB. Detta beslut togs då en begränsning till två företag rimligtvis skulle tillåta en djupare analys av företagen i fråga. Begränsningen tänktes även innebära bättre åtaganden till studiens syfte då en djupare analys skulle medföra en tydligare bild av hur de digitala tillgångarna redovisas i praktiken, vilket även uppfyller ändamålet för undersökningen av företagen, och vidare innebär en bättre jämförelse av det praktiska och teoretiska sättet för redovisning av digitala tillgångar.

2.2.1 Presentation av företag

No Carbs Company AB

No Carbs Company AB är ett svenskt hälso- och träningsorienterat företag vars första produkter lanserades i december 2014, och som nu finns tillgängliga på över 30 marknader (NOCCO, 2020a). Företagets flaggskeppsprodukt är dess energidryck "NOCCO BCAA", men i sortimentet återfinns även bl.a. ett koffeinfritt alternativ på drycken samt en isglass inspirerad av drycken (NOCCO, 2020b). Fortsättningsvis kretsar företagets identitet mycket kring nytänk och modernitet i energi- och koffeindrycksbranschen, där tre huvudsakliga faktorer sticker ut. Till att börja med jobbar No Carbs Company aktivt med CSR där de enligt egen utsago "*ständigt arbetar med att minska vår klimatpåverkan*" genom hela dess produktionslinje och vidare genom FN- certifierade miljöprojekt i norra Indien (NOCCO 2020b). Nästa faktor är den nisch som företaget valt att lansera sina produkter inom - hela sortimentet är sockerfritt, jämfört med liknande varumärken av energidrycker ligger sockerhalten i konkurrenternas burkar på 15-36 gram per samma mängd dryck som en burk NOCCO BCAA (Diebelius, 2018). Den slutliga faktorn som påvisar moderniteten i företaget är även den faktor som är av störst intresse för studien, en del av företagets resurser kan betraktas som digitala tillgångar. Ett varumärke får enligt ÅRL 4 kap. 2§ betraktas som en immateriell tillgång, vidare är No Carbs Companys varumärke NOCCO central i dess verksamhet då alla företagets produkter går under detta varumärke.

Det som blir intressant ur en redovisningssynpunkt är hur denna tillgång värderas och redovisas då detta varumärke i mångt och mycket är uppbyggt online. På instagram innefattar företagets närvaro bl. a. 'NOCCO Sverige' med knappt en kvarts miljon följare (Instagram, 2020a), och Linus Carléns (varumärkeschef) personliga instagramkonto med cirka 90 tusen följare och tydliga kopplingar till varumärket (Instagram, 2020b). Vidare bygger företaget upp sitt varumärke online via samarbeten med s.k. ambassadörer för energidrycken, däribland Denice Moberg vars instagramkonto har över en miljon följare (Instagram, 2020c) och artisten Johan Gunterberg (Instagram, 2020d). Fortsättningsvis, enligt en studie från 2018, är NOCCO överlägsna dess konkurrenter när det kommer till omnämnande i talmedier - där

73% av de uppmätta omnämningarna av energidrycker i dessa medier hörde till NOCCO. Orsaken till detta sågs vara av det höga engagemang varumärket skapar på sociala medier, trots detta var ingen av de aktörer som pratade om varumärket sponsrat av företaget, engagemanget grundade sig istället i det starka varumärket (Signal Signal, 2019). Företagets varumärke går att anse som ett praktexempel på en digital tillgång, vilket väcker ett intresse då varken No Carbs Company AB eller moderföretaget Rixile AB (inklusive Rixile Holding AB) presenterar några immateriella tillgångar i dess balansräkningar per 2018 års bokslut (Merinfo, 2020a-c).

iDeal Of Sweden AB

Företaget grundades år 2013 av två svenska entreprenörer och är ett e-handelsbolag vars produktsortiment framförallt innefattar mobilskal och andra mobilaccessorier (iDeal Of Sweden, 2020a). I juni 2019 såldes en majoritet av bolaget för över en miljard kronor där den totala värderingen av iDeal Of Sweden beräknas ligga på strax under 2 miljarder kronor, värderingen beror antagligen till viss del på omsättningen året innan - som låg på ungefär 430 miljoner kronor (Lundell, 2019). Men en del av värderingen lär även grunda sig i företagets immateriella tillgångar, som i bokslutet från 2018 värderas till nästan 12 miljoner kronor (iDeal Of Sweden, 2019b). Exakt vilka tillgångar som den redovisade siffran hänvisar till är svårt att ta reda på, men då exempelvis patent, licenser och goodwill är redovisade till 0 kr går det att anta att åtminstone en del av de 12 miljoner kronorna är hänförliga till företagets varumärke (iDeal Of Sweden, 2019b).

Fortsättningsvis har företaget en tydlig närvaro online, bland annat genom dess instagramkonto som i skrivande stund nästan uppmäter 700 tusen följare (Instagram, 2020e), och vidare genom "Brandambassador". "Brandambassador" är en plattform online som existerar i varumärkesbyggande syfte, på plattformen kan i princip vem som helst registrera sig för att bli en ambassadör för varumärken som kopplat upp sig till tjänsten. Dessa ambassadörer delar sedan med sig av varumärket till sina kretsar online, och baserat på hur väl responsen hos ambassadörens följare blir genererar ambassadören fördelar relaterat till företaget de samarbetar med och kan i vissa fall tjäna pengar på detta (iDeal Of Sweden, 2020b). Följaktligen, på grund av de redovisade immateriella tillgångarna i företaget samt dess digitala profil relaterat till dess varumärke anses iDeal Of Sweden vara ett relevant företag för studiens analys.

2.3 Val av teori & modell

För att skapa en så omfattande bild som möjligt av redovisningsproblematiken angående digitala tillgångar har en mångfald av värderingsmodeller och vetenskapliga artiklar tagits i beaktning för att skapa en omfattande och fullständig teoretisk referensram, vilket presenteras i studiens teorikapitel.

Patent- och registreringsverket presenterar fyra modeller för värdering av immateriella tillgångar på deras hemsida (Patent- och registreringsverket, 2020) och en vetenskaplig publikation i *Journal of Intellectual Capital* lägger fram ytterligare fyra metoder i samma syfte (Rodov & Leliaert, 2002). Samtliga introduceras i teorikapitlet för att ge en omfattande insyn i hur immateriella - och således även digitala - tillgångar i nuläget kan och bör värderas. Detta anses vara av betydelse för studien då värdering av tillgångar är grundläggande för redovisning av tillgångar och därmed studiens syfte.

Vidare innehåller teorikapitlet en successiv förklaringsprocess av vad som kan definieras som en immateriell tillgång baserat på vetenskapliga publikationer inom ämnesområdet, där förklaringsprocessen börjar med att definiera skillnaden mellan en tillgång och en resurs. Detta anses vara nödvändigt för att ge läsaren en tydligare bild av ämnets centrala delar samt vilken del av ett företag som studien ämnar att undersöka.

Fortsättningsvis används IAS 38 "Basis for Conclusion" tillsammans med IASBs "Conceptual Framework" dels för att konkretisera redovisningens grundläggande syfte och för att behandla bestämmelserna kring redovisning av immateriella tillgångar. Relevansen i detta ligger framförallt i att påvisa varför olika redovisningsbestämmelser och -praxis förekommer och vidare hur dessa har uppstått, vilket ligger till grund i analysen av redovisningsproblematiken kring digitala tillgångar. Därpå används "Financial Accounting Theory" (Marton, Runesson & Samani, 2018) dels av samma syfte, men även för att påvisa skillnaden på resurser och tillgångar och vidare för definiering av vad immateriella tillgångar är.

Teorikapitlet presenterar även en rad vetenskapliga artiklar i syfte att bredda kapitlets teoretiska referensram och lägga en bas för problematiseringen kring redovisning av immateriella tillgångar. Artiklarna skrevs och publicerades på 90-talet och belyste redan då problematiken kring redovisning av immateriella tillgångar genom att lägga grunden för diskussionen av immateriell redovisningsteori. Artiklarna anses inte vara irrelevanta på grund av tiden som gått sedan de publicerades. Slutsatserna som tas upp går att applicera på dagens problematik, artiklarna skrevs innan internets framfart vilket medför att det går att argumentera för att problematiken är gammal och att internet snarare åskådliggjort problematiken.

2.4 Data: Urvalsprocess, insamling & kvalitet

Studien grundar sig till viss del i primärdata som samlats in via mailintervjuer med ledande experter inom redovisningsämnet. Bland dessa har alla en omfattande akademisk och praktisk bakgrund inom redovisningsämnet, och därmed hög grad av reliabilitet, validitet och relevans för studien. Frågor som ställts till experterna har varit av semistandardiserad karaktär, detta

för att täcka dels grundligare och dels djupare svar för diskussionen (Lundahl & Skärvad, 2016). I vissa fall har frågorna fördjupats för att skapa en bättre dialog med respondenterna.

Expertintervjuernas huvudsyfte är att svara på första frågeställningen om hur immateriella tillgångar redovisas idag då experterna besitter stor teoretisk samt praktisk kunskap om detta. Kompletterat med deras tankar om vilka problem som finns i dagens redovisning skall rapporten med hjälp av dessa intervjuer även kunna dra slutsatser om den andra delen av frågeställningen hur detta skulle kunna värderas i dagens samhälle.

Mailintervjuer har inte genomförts med No Carbs Company AB eller iDeal Of Sweden AB, dessa potentiella källor för primärdata fick prioriteras bort då de inte anses inte vara av samma relevans för rapporten. I rapportens tidigare stadie initierades mailkontakt med ett par olika företag, men oviljan över att lämna ut information kombinerat med en liten förståelse för studiens ämne ledde till att denna källa för primärdata prioriterats bort.

Sekundärdata har inhämtats online, där en viktig del har varit årsredovisningar och balansräkningar relaterat till de företag som berörts av studien. Utöver detta har sekundärdata hämtats från vetenskapliga avhandlingar, akademiska rapporter och digitala artiklar.

Processen att välja ut artiklar och rapporter har skett genomgående i studien och alla artiklar samt källor beaktats först och främst utifrån relevans till rapportens ämne samt frågeställning. Artikeln är endast medtagen om den tros beröra ämnet samt kunna ge relevant data till studien för att uppfylla studiens syfte. Det andra steget i urvalsprocessen är att artikeln ställs i relation till reliabilitet och validitet, detta för att studiens analys och resultat ska bli så trovärdigt som möjligt. I vissa fall där informationen inte varit lika betydande, eller där informationen snarare varit till för att utgöra exempel på fenomen, har inte samma hårda krav på reliabilitet och validitet satts på källan. Gällande artiklar kopplade till tidigare forskning har dessa valts ut på samma sätt som resterande artiklar. Skillnaden är att syftet med artiklarna om tidigare forskning är fokuserat på att bredda diskussionen genom att visa på att det finns många olika delar av den problematik som rapporten ämnar att utreda. Artiklarna om tidigare forskning har även syftet att stödja studiens analys samt slutsatser. Dessa artiklar och rapporter har granskats noggrant och endast den data som ämnar till något av dessa syften presenteras i en egen del i rapportens empiri för att sedan kunna tillämpas på analys och diskussion.

Ingen empirisk data, i form av exempelvis enkäter som mäter kvantitativ information, har gjorts i denna studie. Istället tillförlitar sig denna rapport på kvalitativa intervjuer med experter, samt djupgående analyser av företag och tidigare forskning. Syftet med detta tillvägagångssätt har legat i att empiriska studier i ett så komplext ämne som detta inte ansetts ge samma djup och inblick i det studien vill åt. Sammanfattningsvis är det endast kvalitativ data som beaktas av denna studie (Bell & Bryman, 2013).

För att uppnå hög reliabilitet har rapporten förklarat och definierat begrepp tydligt vilket ämnar att minska risken för olika feltolkningar. Vidare, har studien till avsikt att ha en tydlig struktur och ett sammanhängande informationsflöde studien igenom, vilket i sin tur syftar till att rapportens slutsatser bli densamma för alla läsare. För att uppnå hög validitet har studien till avsikt att analysera en bred räckvidd av diskussionen angående redovisning av digitala och immateriella tillgångar, avsikten med detta är att ge en verklighetstrogen bild av ämnet. Rapporten ämnar till att använda erkända teorier som en grund för trovärdighet och validiteten, samt öka denna ytterligare genom att inkludera flertalet experter och vetenskapliga artiklar inom området (Bell & Bryman, 2013).

2.5 Tillvägagångssätt vid analys

Primär- och sekundärdata som insamlats kommer presenteras i rapportens empirikapitel på ett objektivt sätt utan analyseringar eller egna värderingar. Empiridelen har delats upp i tre olika delar vilket är följande: Tidigare forskning, Expertintervjuer, Hur det ser ut i praktiken.

Dessa tre delar har olika syften och tillsammans bildar de ett dataspektrum som tros kunna ge en tillräcklig grund för att genomföra en utförlig analys som kan uppnå rapportens syfte.

Den första delen om tidigare forskning har syftet att stödja och ge underlag till den argumentation som studien gör i analysen men även att visa på olika delar av problematiken inom ämnet. Fortsättningsvis så fungerar tidigare forskning som en utgångspunkt för uppsatsens resterande empiri. Den andra delen som utgörs av expertintervjuer ämnar till att praktiskt och teoretisk redogöra hur redovisningen av icke identifierbara immateriella tillgångar ser ut idag samt utreda vilka frågor och problem som måste ställas samt lösas för att kunna nå en lösning på rapportens problematisering. Den sista delen består av hur företag hanterar denna redovisning i praktiken med målet att ge en bild av hur verkligheten ser ut och hur företag kopplade till ämnet går till väga. Detta för att kunna dra jämförelser samt ge analysen mer djup och trovärdighet.

Fortsättningsvis, i studiens analyskapitel kommer primär- och sekundärdata utvärderas för studiens syfte för att sedan jämföras med den teoretiska referensramen och övrig information från studiens teorikapitel. Analysen ämnar att baseras på studiens beskrivande syfte angående redovisning av immateriella och digitala tillgångar i dagsläget, redovisningsexperternas och lagstiftningens perspektiv på detta, samt beskrivandet av redovisningsproblematiken. Analysen baseras även på det jämförande perspektivet om redovisningen i praktiken versus teorin. Fortsatt ämnar sig analyskapitlet till att besvara studiens frågeställning genom att koppla samman studiens problematisering med den insamlade empirin. Syftet med detta tillvägagångssätt mynnar ut i att generera en nyanserad och trovärdig analys.

2.6 Begränsningar med metod

Det finns begränsningar med de val som gjorts främst kopplat till företagsundersökningen. Studien har endast inriktat sig på två företag, där båda följer modellen för ett digitalt företag. Bristen på varians mellan företag inom olika branscher kan leda till ett resultat som inte avspeglar problemet utifrån ett helhetsperspektiv, utan som istället leder till slutsaster om problem som endast finns inom branschen för dessa företag eller specifikt för liknande typer av företag. Fortsättningsvis kan bristen på en mångfald av företag generera ett mindre nyanserat resultat, detta då företag som skiljer sig från varandra gemensamt kan ge ett bredare diskussion över hur problemet ser ut allmänt i samhället. Fortsättningsvis, genom att ej inkludera någon empirisk datainsamling saknar rapporten delvis kvantitativ data, framförallt i den aspekt att rapporten bedrivit egen empirisk forskning på hur företag ser ut i dagsläget. Studien måste därmed göra sina analyser på data som redan finns och på tidigare forskning.

3. Teori

I detta kapitel presenteras det teoretiska ramverket som utgör grund till studiens analys samt slutsatser.

3.1 Värderingsmetoder av immateriella tillgångar

För att kunna undersöka rapportens frågeställning krävs stöd och vetenskap från redovisningens existerande teori och ramverk inom värdering av immateriella tillgångar. Hur de immateriella tillgångarna ska redovisas beror främst på om tillgången är förvärvad eller egenupparbetad. Allmänt så får enligt årsredovisningslagen nästan alltid tillgången tas upp i balansräkningen. Detta kan dock bero på om utgifterna för denna tillgång är av väsentligt värde för verksamheten. Immateriella tillgångar skall redovisas till anskaffningsvärde - där den immateriella tillgången värderas beroende på utgifter som uppkommer vid förvärv av tillgången eller kostnader som kan hänföras till dess produktion, indirekta tillverkningskostnader och ränta på det kapital som finansierar tillverkningen av tillgången. Här finns det en problematik när det kommer till digitala tillgångar som exempelvis sociala medier-konton där utgifter för dessa (om de finns redovisade överhuvudtaget) kan vara svåra att bedöma och beräkna, det blir således svårt att härleda några kostnader till dessa tillgångar. Vidare finns det olika sätt att värdera immateriella tillgångar på i dagsläget - några av dessa tas upp av patent- och registreringsverket och presenteras nedan. (Patent- och registreringsverket, 2020a)

3.1.1 The Cost method

Denna metod syftar inte till att räkna med tillgångens nuvarande ekonomiska värde, utan lägger istället fokus på de kostnader som har krävts, eller som skulle ha krävts vid återskapande, för framställning av en tillgång. Dessa kostnader kan exempelvis innefatta forskning och utveckling, arbetskraft, utveckling av prototyper samt tester av tillgången. Därefter utgår denna metod ifrån att en möjlig försäljning av tillgången skulle innebära att köparen undviker kostnader för ovannämnda exempel. Vidare är metoden användbar för att skapa en överblick över värdet i ett företag vid en potentiell försäljning, men metoden anses vara mindre värdefull när det kommer till att bedöma tillgångens marknadspotential och framtida värde då metoden grundar sig i kostnader istället för vinst. (Patent- och registreringsverket, 2020a)

3.1.2 The Market Value Method

Precis som den låter grundar sig denna metod för värdering i tillgångens marknadsvärde. Att basera värdering på marknadsvärde är generellt sätt ett kvalitativt sätt för att skapa sig en uppfattning om dess faktiska värde. Problemet här ligger snarare i att bestämma ett marknadsvärde på tillgången, där problematiken uppkommer av framförallt två anledningar. Till att börja med är immateriella tillgångar oftast svåra att jämföra med varandra då dessa i grund och botten är unika, dessutom kan överlåtelser vara påverkade av andra faktorer än tillgångens värde vilket vidare försvårar jämförbarheten. Fortsättningsvis uppkommer ofta problem med att hitta publicerad information om dessa överlåtelser, transaktioner av immateriella tillgångar är i verkligheten ofta sekretessbelagda. Med hänsyn till detta kan metoden i vissa fall vara användbar då den i mångt och mycket är objektiv - om det finns publik information om överlåtelser av tillräckligt likartade tillgångar är denna metod ett användbart alternativ för värdering av immateriella tillgångar. (Patent- och registreringsverket, 2020a)

3.1.3 The Income or Economic Benefit method

Grunden för denna metod ligger i potentiella inkomster som tillgången kan frambringa i framtiden (under hela nyttjandeperioden), dessa inkomster balanseras sedan ut mot kostnaderna för att uppehålla dessa inkomster. Utöver detta vägs även potentiell risk och finansiella kostnader in i analysen för att värderingen ska bli så verklighetsförankrad som möjligt. Värdet som analysen frambringar kallas sedan för "Net Present Value (NPV)". NPV ger framtida köpare en grund att gå på för att värdera en investering där huvudfaktorn blir om NPV-värderingen är positiv eller negativ. Vidare kan denna metod kan vara användbar i situationer som den tidigare nämnda, men det skall poängteras att metoden helt och hållet bygger på bedömning av framtida ekonomiska situationer och därmed inte reella händelser. Ytterligare finns annan problematik med metoden, såsom: bedömning av immateriella tillgångens livscykel, estimering av inkomster flera år framåt i tiden, samt andra faktorer såsom potentiell marknadsstorlek, konkurrens och förändring av det ekonomiska klimatet. (Patent- och registreringsverket, 2020a)

3.1.4 ISO 10668

Slutligen existerar en metod som benämns ISO 10668, detta ses mer som en standard och används för värdering av varumärken. Varumärken kan delas upp i två kategorier (i USA är denna uppdelning vanligt förekommande) - där man skiljer på så kallade registrerade varumärkesrättigheter (trademark) och samhällets perception om företagets varumärke i sin helhet (brand). ISO 10668 appliceras framförallt på den senare definitionen och brukas framförallt för värdering av exempelvis strategiarbete, licensiering och överlåtelser. (Patent- och registreringsverket, 2020a)

3.1.5 IC-index

IC index representerar en andra generation av metoder som ger en översiktlig bild över värdeskapande processen vilket skiljer sig från första generationens metoder som ger information om enstaka komponenter av det intellektuella kapitalet.

Intellektuellt kapital = faktorer som inte syns i balansräkningen, men avgörande för företagets framgång (Rodov & Leliaert, 2002).

IC - indexet försöker konsolidera de enstaka komponenterna till ett index som korrelerar förändringen i det intellektuella kapitalet kontra marknadsvärdet. Detta tillvägagångsätt analyserar strategi, icke finansiella värderingar, finans och värde adderat från ledarskap. Den stora fördelen med detta index är att det inte behövs en lång lista av individuella indikatorer för att företags ska kunna förstå de prioriteringar och relationer som finns mellan dessa. IC gör det möjligt för chefer att förstå och se effekter av deras strategier på företagets IC index. Om företaget endast inkluderar värdeskapande processer kopplade till det intellektuella kapitalet och de immateriella tillgångarna får de snabbt ett värde på dessa i företaget (Rodov & Leliaert, 2002).

3.1.6 Technology broker (TB)

Teknologimäklarometoden har lett till stora framsteg inom IC praktiken då den möjliggör företag att räkna ut dollarvärdet av IC indexet. Detta gör genom att företag utvärderar en mängd frågor kopplade till relevanta IC indikatorer för att sedan via de tre tidigare nämnda värderingsätten, *The cost method*, *The market method* och *The income method* identifiera dollarvärdet av IC indexet. Fördelen med denna metod är att den ger företag en verktygslåda för att identifiera och sätta värde på IC. Den största nackdelen är dock att det finns ett gap mellan de kvalitativa resultaten från utvärderingsfrågorna till dem faktiska dollarvärdena för dessa tillgångar då frågorna har en subjektiv natur (Rodov & Leliaert, 2002).

3.1.7 The return on assets (ROA) method

ROA är ration av ett företags genomsnittliga intäkter dividerat med de genomsnittliga materiella tillgångarna över samma period. Denna ratio jämförs sedan med industrin medelvärde för att räkna ut en differens. Om differensen är noll eller negativ har företaget inte överskridit det intellektuella kapitalet jämfört med branschens genomsnitt och värdet på det intellektuella kapitalet anses då vara noll. Men om differensen är positiv antages företaget ha ett överskott på intellektuellt kapital. Denna överskridande del är sedan multiplicerad med företagets genomsnittliga materiella tillgångar för att räkna ut de årliga överskridande intäkterna. Dividerar man sedan dessa med företagets genomsnittliga kostnad av kapital får man ut ett estimerat värde av det intellektuella kapitalet. Fördelen med denna metod är att den är enkel att använda och det enda som behövs är finansiell information. Nackdelen blir att

den inte ger samma inblick i hur cheferna bör gå tillväga i sina beslut. En annan nackdel är även att den kollar på historiska värden och inte framtida värden (Rodov & Leliaert, 2002).

3.1.8 Financial method of intangible assets measuring (FiMIAM)

FiMIAM bygger på fördelarna med tidigare metoder vilket gör den både omfattande och kvantitativ men ändå utförlig, konkret och enkel samt att den kopplar IC värdena till marknadsvärden utöver bokförda värden. Den är baserad på den klassiska tre lövs modellen utvecklad av Edvissions hierarkiskt tre struktur. Enligt modellen bygger ett företags intellektuella kapital på en mängd olika immateriella värden. FiMIAM metoden möjliggör en att sätta monetära värden på relevanta IC komponenter för att kunna inkludera detta i företagets balansräkning. Det ger även chefer ett verktyg att evaluera företagets prestationer över tid (Rodov & Leliaert, 2002).

Metoden är omfattande och följer sex olika steg:

Steg 1: beslutandet av det realiserade intellektuella kapitalet

Steg 2: identifierandet av relevanta komponenter i det intellektuella kapitalet

Steg 3: tilldela relativ vikt till IC komponenterna

Steg 4: justification av koefficienter

Steg 5: tilldela värde

Steg 6: Skapa ett nytt marknadsvärde genom att addera de nya IC värdena till företagets bokförda värden (Rodov & Leliaert, 2002).

3.2 Redovisningens grundläggande syfte

Enligt the Basis for Conclusion to the Conceptual Framework som upprättades 2018 så är redovisningens generella syfte att tillhandahålla användbar information för att fatta beslut (IASB, 2004). Det största problemet med denna definition är att användbarheten förändras beroende på vem det är som fattar beslutet samt vad för typ av beslut det är. Marton et al menar att den finansiella rapporteringens mest grundläggande syfte är att tillhandahålla borgenärer och kapitalmarknaden med information (Marton et al. 2018) så att företaget i fråga ska få åtkomst till kapital. I praktiken menar även IASB i sitt Conceptual Framework att rapporter främst upprättas åt investerare och borgenärer vilket är naturligt eftersom dessa intressenter har mest användning för den finansiella informationen. Med denna utgångspunkt menar IASB att redovisningen har två centrala roller, värderingsrollen (a) och stewardshiprollen (b):

“need information about:

(a) the economic resources of the entity, claims against the entity and changes in those resources and claims (see paragraphs 1.12–1.21); and

(b) how efficiently and effectively the entity's management and governing board have discharged their responsibilities to use the entity's economic resources “

Utformandet av själva finansiella rapporten, och för vem den är användbar, beror till stor del på vilken typ av roll redovisningen ska fylla. Finansiella rapporter avspeglar ekonomiska fenomen (IASB, 2018). Beroende på hur rapporten upprättas så kan det finnas en markant skillnad i hur denna avspeglning är gjord, vilket grundar sig i att man lagt olika vikt vid principerna om rättvisande bild och relevans. ”För att en finansiell rapport ska vara användbar bör den presentera relevanta ekonomiska fenomen, samtidigt som rättvist avspeglar detta fenomen.” Enligt Marton et al är det naturligt att de två principerna formar par med varsin redovisningsroll: relevans med stewardship och rättvisande bild med värdering. Resultatet av detta att man ofta måste prioritera en utav dem i sin finansiella rapportering (Marton et al. 2018).

Vill man se hur en ledningsgrupp har skött sina åtaganden under en viss period så är det av stor betydelse att informationen man använder som underlag för sin bedömning faktiskt är hänförlig till ledningsgruppen, ”är informationen inte relevant är den inte användbar.” Det viktiga är då att perioder är upprättade korrekt, och att alla transaktioner är hänförliga till en viss period och därmed ledningsgrupp. Till exempel så kanske man vill undersöka hur en chef har påverkat ett företags skuldsättning, så är det av mer betydelse i vilka sammanhang lån har tagits och i vilken period och verksamhetssyfte lånet är upprättat. Vänder man på myntet och ser det från ett värderingsperspektiv så är det av större betydelse att beloppen som visas är riktiga, så att man kan komma fram till ett precist belopp på företagets skulder. Konceptet om rättvisande bild grundar sig i pålitlighet, (Marton et al. 2018, s. 116) då man anses ha avspeglat en rättvisande bild om man upprättat den pålitligt. För att ge nyanser till pålitligheten så har IASB gett fler kvalitativa egenskaper som man kan lägga till för att få en rättvisande bild, vilket inkluderar att informationen kan kontrolleras och är utan väsentliga felaktigheter.

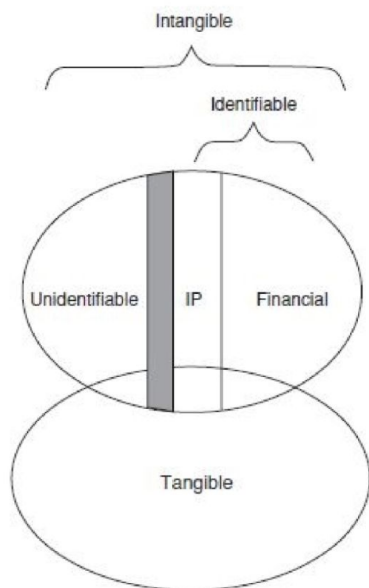
3.2.1 Skillnaden på en resurs och en tillgång

“Tillgångar kan existera både i och utanför balansräkningar beroende på om de stämmer överens med standardsättarens definitioner,” (Marton et al. 2018, s. 259) vilket gör tillgångsdefinitionen väldigt viktig ur ett redovisningsmässigt perspektiv. Enligt the Conceptual Framework så definieras en tillgång som en ekonomisk resurs som ett företag har kontroll över till följd av tidigare händelser. En ekonomisk resurs beskrivs som en rättighet som har potentialen att generera framtida intäkter (IASB, 2018, 4.2, 4.3). Det finns således två generella kriterier i tillgångsdefinitionen; kontrollkriteriet och framtida intäktskriteriet, där Eggington beskriver intäktskriteriet som den centrala tröskeln att ta sig över vid

erkännandet av tillgångar (Eggington, 1990). Tillgången ska även ha uppstått till följd av en specifik händelse eller transaktion. Det finns standarder för att vägleda i bedömningen av huruvida ett företag har kontroll över resursen samt en skala för att bestämma hur troliga framtida intäkter kan tänkas vara, detta ger en subjektiv nyans till tillgångsdefinitionen vilket gör att det i vissa fall inte är helt uppenbart hur resurser kan tänkas redovisas. Det finns tre grundläggande tillgångsslag: materiella, immateriella och finansiella (Marton et al. 2018). Där skildringen sker vid den ekonomiska resursens fysiska form.

Marton et al menar att redovisningen av materiella tillgångar har inte förändrats de senaste decennierna (Marton et al, 2018), vilket är naturligt om man kollar på resurstyperna i fråga; där vanliga exempel är mark och fastigheter. I och med att en fastighet är en fysisk tillgång med ett ägarbevis är fastställandet av kontrollkriteriet relativt simpelt. Materiella tillgångar bryts visserligen ner i omsättningstillgångar (exempelvis varulager) och anläggningstillgångar (exempelvis maskiner och inventarier). Detta eftersom att tillgångarna fyller olika funktioner i verksamheten, där de senare är tillgångar som företaget avser att stadigvarande inneha eller använda jämfört med omsättningstillgångar som brukar benämnas som tillgångar som inte är anläggningstillgångar (Skatteverket, 2020a). Eftersom att det fortsatt handlar om fysiska tillgångar så uppstår inte redovisningsproblemen i definierandet av tillgången, utan det uppkommer snarare frågor om värderingen av tillgången i fråga.

Utöver materiella tillgångar tas även finansiella tillgångar upp i balansräkningen. Sedan den globala finanskrisen 2008 så har detta tillgångsslag fått mest uppmärksamhet från både omvärlden och de som utvecklar redovisningsstandarder (Marton et al, 2018.). Enligt rådet för kommunal redovisning så består finansiella tillgångar av kontanter, avtal att erhålla eller utbyta kontanter eller andra finansiella tillgångar och egetkapitalinstrument. Finansiella instrument är ofta abstrakta, och det krävs gedigen kunskap för att kunna urskilja och förklara de specifika instrumenten. Dock så är man sällan oense i frågan om huruvida det är en tillgång, eftersom kontrollkriteriet enkelt kan prövas genom undersökning av de omfattande ägarregister som finns angående finansiella tillgångar. Istället uppstår de redovisningstekniska problemen i fråga om värdering vid en specifik tidpunkt. Finansiella tillgångar är känsliga mot snabba förändringar i marknadsvärde och marknadsrisker (IASB, 2018) och därför krävs det således olika värderingsmetoder beroende på den finansiella tillgångens karaktär.

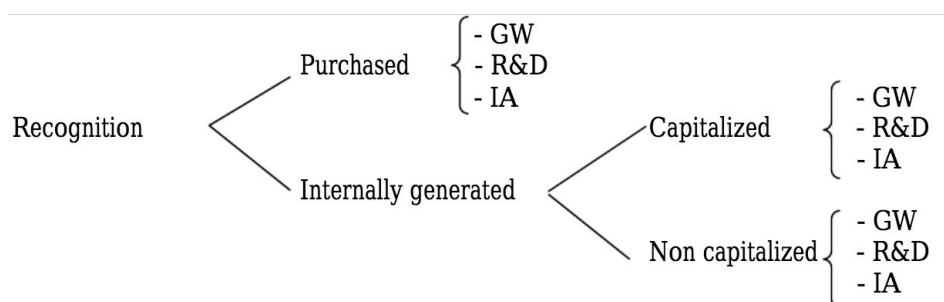

Tillgångar i Företag (Cohen, 2005)

Figuren visar sambandet mellan de materiella, finansiella, identifierade och ej identifierade immateriella tillgångar i ett företag.

3.2.2 Immateriella tillgångar

Enligt Basis for Conclusion definieras immateriella tillgångar som en icke-monetär identifierbar tillgång utan fysisk form (IASB, 2004). The Conceptual Framework släpptes 2018, där hade man utvecklat definitionen av en immateriell tillgång jämfört med förra standarden genom att lägga prioritet vid tillgångens identifierbarhet (IASB, 2018). Det är alltså av betydelse att tillgången i fråga kan urskiljas och hållas oberoende från andra potentiella immateriella resurser eller rättigheter om den ska kunnas tas med i balansräkningen. Vidare, enligt Stolowy finns det tre generella immateriella tillgångskategorier: Goodwill, forskning- och utvecklingsavgifter samt övriga immateriella tillgångar vilket kan ses från följande bild (Stolowy, 1999):

Recognition of Intangible Assets (Stolowy, 1999)

Redan år 1990 menade Eggington att världen präglades av ekonomiska trender vilka gjorde att immateriella tillgångar blev allt viktigare (Eggington, 1990). År 2018 skriver Marton et al

att immateriella tillgångar blir allt viktigare i samband med att ekonomin blir allt mer tjänstebaserad (Marton et al, 2018). Dessa uttalanden är påtagligt lika varandra, även då det gått nästan trettio år emellan dem, vilket visar att de redovisningsproblem som är relaterade till immateriella tillgångar är något man funderat över under en längre tid. Det största problemet uppstår redan vid definitionen och erkännandet av tillgången (Eggington, 1990). Ett första bevis på definitionsproblematiken är att man i många definitioner av immateriella tillgångar väljer att ge exempel såsom varumärke, patent, eller det generella samlingsordet immateriella rättigheter (FAR AB, 2016). Eggington skriver att perspektivet man tar när man definierar de immateriella tillgångarna, vilket han menar är fel, är att man särskiljer efter fysisk form. Han menar att en möjlig särskiljning är att immateriella tillgångar måste anses ha mycket mer osäkra ekonomiska fördelar i framtiden (Eggington, 1990). Hodgson et al menar fortsättningsvis att detta inte nödvändigtvis behöver stämma. Författarna menar till exempel att ett varumärke som är synonymt med hög kvalitet skapar kundlojalitet och därmed framtida efterfråga, och på så sätt är det en värdefull tillgång för företaget (Hodgson et al, 1993). De menade dessutom, redan år 1993, att det inte är ovanligt att företag värdesätter sina immateriella tillgångar över sina materiella.

En ytterligare situation som visar den uppenbara problematiken med definitionen av immateriella tillgångar är redovisning av egenupparbetade immateriella tillgångar. Marton et al menar exempelvis att detta är en utav situationerna där företag måste välja mellan att redovisningen framförallt är relevant eller att den visar en rättvisande bild (Marton et al, 2018). Eggington såg erkännandet av internt upparbetade tillgångar som likvärdiga med andra immateriella tillgångar, som ett första steg i rätt riktning angående redovisning av dessa ospecificerade tillgångar. Att man skulle skilja på förvärvade och internt genererade tillgångar anses inte vara logiskt. Eggington menar att så länge som kostnaderna som krävs för att upprätta tillgången är identifierbara, finns det ingen anledning att inte ta hänsyn till dem, i vart fall om man ser till tillgångens värde gentemot företaget (Eggington, 1990).

Det uppstår inte bara redovisningsmässiga problem med egenupparbetade immateriella tillgångar, mycket utrymme finns även för konflikter vid redovisningen av goodwill. Goodwill är en immateriell tillgång som representerar ekonomiska värden som inte kan hänföras till andra ekonomiska resurser, som bara kan uppstå vid företagsförvärv (Financial Accounting Standards Board, 2019). Goodwill är således ett samlingsord för vissa framtida ekonomiska fördelar. Att använda sig av samlingsord kan ses som motsatsen till att ge detaljer, vilket leder till att Marton et al beskriver goodwill som den mest kontroversiella posten i hela balansräkningen. Michael Davis menar att goodwill är den mest immateriella av alla immateriella tillgångar i och med att det är väldigt svårt att fastställa vad en individuell goodwillpost faktiskt innehåller (Davis, 1992). Detta grundar sig främst i hur goodwillposter uppstår. Man använder sig av en "pooling" eller samlingsmetod, där man samlar alla resurser som inte kan tas upp som specifika poster. År 1998 så ska uppskattningsvis 55% av alla företagsförvärv ha redovisats med hjälp av en sådan metod, vilket har förväntats öka med tiden (Gowthorpe & Amat, 2004). The Financial Accounting Standards Board (FASB)

införde år 2001 FAS142 där man ändrade på redovisningen av goodwill (Financial Accounting Standards Board, 2001). Här avskaffades goodwillavskrivningar vilket ersattes av årliga nedskrivningsprövningar. Wines et al hävdar att denna ändring i redovisningen gör att goodwillposter präglas av subjektivitet och tvetydighet (Wines et al, 2007). Mer specifikt så betyder det att ledningsgrupper och redovisare får en större roll då nedskrivningsprövningar baseras på deras estimat och kunskaper snarare än värden som går att verifiera. Gowthorpe et al hävdar att detta har blivit av för att tillhandahålla företag med möjligheten att vara kreativa i sin redovisning, och att man vid företagsförvärv väljer att använda goodwill som en post för att fylla i luckor, rent redovisningsmässigt. Genom att ha en goodwillpost så löser man problemet med att få ett värde i balansräkningen, samtidigt som man går miste om detaljer och beskrivande information. Redan 1992 hävdade Michael Davis att identifierandet och specificerandet av resurser i goodwillposter hade ökat finansiella rapporters användbarhet signifikant (Davis, 1992).

4. Empiri

I detta avsnitt presenteras tre olika delar. Den första delen om rapporter från tidigare forskning. Den andra delen intervjuer med experter inom området. Den tredje delen om hur företagen hanterar detta i praktiken.

4.1 Tidigare forskning

4.1.1 Accounting for intangible assets

Den centrala forskningsfrågan i rapporten behandlar huruvida det redan finns en existerande redovisningsmetod som ger en rättvisande bild av immateriella tillgångar, speciellt s.k. egengenererade immateriella tillgångar. De aspekter av frågeställningen som studeras är framförallt hur redovisningen av immateriella tillgångar har förändrats över tiden och vidare hur de aktuella redovisningsmetoderna är relevanta för hur moderna företag använder immateriella tillgångar. Rapporten konkluderar i att de redovisningsmetoderna som fanns vid tidpunkten inte ger en rättvisande bild av företag eftersom de inte rättvist värderar immateriella tillgångar, speciellt sådana som är genererade inom företaget. En modernisering av redovisningsstandarder av immateriella tillgångar måste ske, då dessa är av betydande värde för många av dagens företag och därav väsentliga för att visa företagets finansiella ställning. Ur ett metodperspektiv har rapportens slutsats nåtts främst genom användning av exempel av företags balansräkningar, dess rapporterade immateriella tillgångar och förändringen av dessa, samt en sammanställning av redovisade immateriella tillgångar i Nya Zeeländska bolag (Austin, 2007).

4.1.2 FiMIAM: financial method of intangible assets measurement

Rapporten behandlar dagens värderingsmetoder, och hur de inte lyckas tillhandahålla intellektuellt kapital, IC. Försök sker till att kvalificera och kvantifiera immateriella resurser, men ännu finns inget standardiserat system som är tillräckligt effektivt och globalt accepterat. Rapportens syfte är att bidra till skapandet av ett sådant system. Rapporten presenterar en värderingsmetod: FiMIAM, som syftar till att överkomma några av svagheterna i föregående metoder med samma mål. FiMIAM siktar till att fullgöra balansräkningen så att den både reflekterar företagets materiella och immateriella tillgångar (Rodov & Leliaert, 2002).

Rapportens slutsats blir således att; även fast betydelsen av kunskap är en faktor inom produktion baserar sig redovisningssystemen fortfarande på traditionella faktorer inom produktion. Regelverk och auktoriteter har även svårare att behandla den immateriella naturen av många företag och deras värde till den nivån att nya regler behöver framställas.

Börsnoterade företag måste ha ett alternativt eller kompletterande sätt att mäta och hantera immateriella tillgångar, då finansiella rapporter i framtiden kan vara helt beroende av detta. Det flesta metoderna som mäter företags IC ger endast ett ramverk för utvecklandet av det intellektuella kapitalet, och därmed inte ett exakt sätt för värdering av detta. FiMIAM kan eventuellt bli del av det standardiserade systemet för redovisning genom att mäta, värdera, samt presentera det intellektuella kapitalet inom företag. Detta för syftet att offentliggöra denna information till investerare, andra intressenter och skapa större jämförbarhet mellan liknande företag (Rodov & Leliaert, 2002).

4.1.3 Accounting for Intangible Assets: There is Also an Income Statement

Denna rapport har skrivits med syftet att utmana de tidigare uppfattningarna om att immateriella tillgångars värde ignoreras av redovisningen, och notionen om att immateriella tillgångar ska bokföras i balansräkningen. Rapporten menar att redovisningen inte behöver vara försvagad av utelämnandet av immateriella tillgångar i balansräkningen, detta till stor på grund av att resultaträkningen sägs kunna ta upp aktiverade utgifter hänförliga till immateriella tillgångar. Vidare nämner rapporten hur exempelvis start-ups med mindre att redovisa och där tillgången till information är mindre, kan generera intetsägande resultaträkningar. I dessa resultaträkningar presenteras inte aktiverade utgifter hänförliga till immateriella tillgångarna på ett givande sätt, men detta problem betraktar inte rapporten som ett redovisningsproblem. Fortsättningsvis nämns hur start-ups är de mest spekulativa av företag när det kommer till värdering av resurser och tillgångar, och då såklart även redovisning av dessa. Fortsättningsvis syftar rapporten till att sätta forskningen om redovisning av immateriella tillgångar i perspektiv, att forskningen handlar för mycket om huruvida tillgångarna ingår i balansräkningen eller inte blir problematiskt. Fokus bör istället läggas på att förstå hur redovisning genererar värde, bland annat genom resultaträkningen (Penman, 2009).

4.1.4 Rörelseförvärv enligt IFRS 3: Fjortonde året.

Artikeln studerar hur förvärvande företag på stockholmsbörsen identifierar immateriella tillgångar samt redovisningen av goodwill och nedskrivningar. Av de studerade företagen 2018 som minst genomfört ett rörelseförvärv kunde följande fördelningen av köpeskillingen presenteras:

Immateriella tillgångar	28%
Materiella och finansiella tillgångar	13%
Goodwill	59%

Artikeln belyser att det finns en ökad försämring av att specificera de identifierade immateriella tillgångarna. År 2018 var det 57% av företag med immateriella tillgångar som ej specificerade vad de förvärvade immateriella tillgångarna bestod av och vad som utgjorde det verkliga värdet. Företagen nämnde dock i not att dessa immateriella tillgångar har identifierats och uppgav ett totalt verkligt värde. Det noteras även att mer än 39% av företagen på Stockholmsbörsen har goodwillposter som överstiger 50% av det egna kapitalet samt att goodwill i många fall är den största tillgångsposten. Posten goodwill är en post som består av en blandning av bland annat olika förvärv och ej identifierade immateriella tillgångar. Frågan lyfts ifall redovisningen med goodwill verkligen kan ge användare tillräcklig information för att bedöma postens påverkan på företagets finansiella resultat. Artikeln menar att problemet nödvändigtvis inte ligger i IFRS utan att företag bör bli bättre på att följa de regler och rekommendationer som finns, vilket bland annat kan lösas genom att revisorer är hårdare, analytiker ökar sitt intresse men framförallt att börsgranskningen skall förbättras (Gauffin, B., Nilsson, S. 2020).

4.2 Expertintervjuer

Expertintervjuerna utgår från mailkontakt med experter inom ämnet, se bilaga 1 för frågeställning. Experternas svar bör inte ses som deras personliga åsikter då det inte skett någon djupgående debatt om ämnet, utan snarare en generell redovisningsdiskussion och en kartläggning av dagens redovisningsregler.

4.2.1 Niklas Sandell

Redovisingsexperten Niklas Sandell menar att det finns möjlighet att kunna aktivera utgifter kopplade till dessa tillgångar i balansräkningen, oavsett om tillgången är egenutvecklad eller förvärvad då detta uppfyller kraven på mätbarhet och kontroll så länge det är klart vem som äger rättigheterna till tillgången.

Däremot finns det en problematik ifall tillgången skall mätas i verkliga värden det vill säga marknadsvärden. Att värdera denna typ av tillgångar blir lätt väldigt subjektivt och spekulativt. Spekulationsvärden bör hållas utanför resultat och balansräkningen så långt som möjligt. I vissa företag som är börsnoterade skulle man kunna läsa av tillgångens värde genom att ta börsvärde minus eget redovisat kapital. Om tillgången som i detta fall är ett varumärke eller plattform utgör en stor del i företaget blir detta då synligt. Dock är det ändå tveksamt om detta skulle räcka som argument för att inkludera sådana värden i redovisningen. Niklas rekommenderar att företag lämnar kompletterande information i sin årsredovisning vilket underlättar för analytiker och andra att bilda en uppfattning om dessa tillgångars värde för företaget.

4.2.2 Andreas Jansson

Redovisningsexpert Andreas Jansson tydliggör att han inte har någon stark åsikt inom ämnet men att det finns en del intressanta frågor som bör utredas för att kunna få ett svar på denna problematik. Den första är vad redovisningen skall uppnå. Om målet med redovisningen är att använda den för att värdera företag samt att man kan visa att de digitala tillgångarna ger upphov till kassaflöden finns det en grund för att dessa borde synas i balansräkningen.

Om redovisningen istället har som mål att vara en legal funktion det vill säga för att kunna reglera beskattning och kanske ge en mer konservativ uppskattning som framförallt är användbar för borgenärer, vilket är vanligt för mindre företag, är det tveksamt om de digitala tillgångarna är nödvändiga i balansräkningen.

Om de digitala tillgångarna anses tillhöra balansräkningen så måste de kunna värderas enligt en lämplig metod. Det brukar finnas två olika synsätt på hur detta skall hanteras, där första är att balansräkningen ses som en portfölj av diskreta tillgångar och andra istället menar att man ser balansräkningens tillgångar som utgifter som ännu inte förvandlats till kostnader. Det första sättet brukar leda till en värdering utifrån verkligt värde medans det andra synsättet brukar resultera i värdering utifrån anskaffningsvärde. Anskaffningsvärden är ofta tillförlitliga att mäta men om man också vill jämföra förvärv av samma tillgång kan anskaffningsvärdet anses som marknadsvärdet.

Vidare uttrycker Jansson att frågan kan avgränsas till huruvida man vill ändra tillgångsdefinitionen och erkännandekriterierna, där framförallt erkännandekriterierna som på grund av sin praxisstyrning är det som hindrar redovisning av digitala tillgångar.

4.2.3 Sven Arne Nilsson

Redovisningsexperten Sven Arne Nilsson tycker att de digitala tillgångarna skall inkluderas i balansräkningen utifrån IAS 38 Immateriell tillgångar, separat förvärvade, anskaffade som del av ett rörelseförvärv eller internt upparbetade, vilket även finns hänförligt i K3 kapitel 18. Nilsson menar vidare att IAS 38 med kompletteringar är tillräckligt för att avgöra om en digital tillgång faller under dessa definitioner.

Redovisningsexperten menar i frågan om instagramkonton att det inte är relevant att kolla på brukare utan snarare ägarna av instagram som företag, vilket sedan 2012 är Facebook som har köpt företaget och på så sätt genererat ett anskaffningsvärde. Vidare menar Nilsson att om ett annat företag har uppnått exempelvis 250 tusen följare på instagram, måste en ansträngning ha skett på något sätt, och därmed behövs en inblick i företagets ansträngningar/utvecklingsutgifter. Fortsättningsvis bli redovisning av dessa typer av tillgångar, däribland goodwill, endast relevant om de är anskaffade som del av ett rörelseförvärv.

Slutligen säger Nilsson att allt som allt är de verktyg och regelverk med kompletteringar som finns just nu fullt tillfredsställande, där det som bör utredas snarare är den varierande tillämpningen av verktygen och regelverken.

4.3 Hur ser det ut i praktiken

Immateriella anläggningstillgångar delas upp i egenupparbetade och förvärvade tillgångar, gränsdragningen skiljer sig beroende på vilka redovisningsprinciper som företaget tillämpar (exempelvis K2, K3 och IAS 38). Det som skiljer K2 och K3 från IAS 38 är framförallt huruvida man ska redovisa egenupparbetade immateriella tillgångar i balansräkningen, där IAS 38 inte gör någon skillnad på egenupparbetade versus förvärvade tillgångar i detta scenario (Skatteverket, 2020b). Fortsättningsvis enligt IFRS-reglerna angående webbsidor (SIC-32) räknas dessa som egenupparbetade immateriella tillgångar om dessa av en organisation framställts, för internt eller externt bruk, med interna utgifter (IFRS, 2016). Detta gäller däremot endast om webbsidan i övrigt stämmer överens med bestämmelserna i IAS 38 (IASPlus, 2020). Med detta i bakgrund kan definitionen av olika immateriella tillgångar, däribland digitala tillgångar, att försöka klargöras. En digital tillgång blir därmed de typer av immateriella tillgångar som förekommer i sin helhet digitalt, där exempel på detta kan vara företags varumärken uppbyggda online. Huruvida dessa tillgångar ska tas upp i balansräkningen kan framförallt falla på värdering av tillgångarna då det i dagens läge inte finns praxis för värdering till verkligt värde för denna typ av tillgångar. Det kan, som redovisningsexpert Sandell menar, anses vara för spekulativt och subjektivt att värdera dessa tillgångar vilket inte talar föra att de skall inkluderas i balansräkningen (Skatteverket, 2020a).

4.3.1 No Carbs Company AB

No Carbs Company är ett företag vars huvudsakliga verksamhet ligger i produktion och försäljning av Sveriges mest sålda BCAA dryck (energidryck baserat på förgrenade aminosyror). Deras första produkt lanserades 2014 och idag finns de på 30 olika marknader. Företaget jobbar huvudsakligen digitalt med marknadsföring av deras produkter, där de lyckats skapa ett unikt varumärke online genom; användandet av den digitala plattformen instagram där företaget har 248 tusen aktiva följare (Instagram, 2020a), elektronisk "word-of-mouth" via YouTube, samt samarbeten med influencers (Thim & Aspling, 2018) (Signal Signa, 2019). Även en del av försäljningen sker genom digitala kanaler enligt egen utsago (NOCCO, 2020a).

2018 hade No Carbs Company en total omsättning på ca 160 miljoner kr, omsättningen har ökat varje år sedan 2015 då den låg på strax över 14 miljoner kr. Årets resultat i företaget har sett en liknande ökning där den från 2015 års 6.5 miljoner kr ökat till knappt 80 miljoner år 2018. Vidare har även andra finansiella indikatorer som kassalikviditet, soliditet och vinstmarginal efter finansnetto ökat under samma tidsperiod, där den förstnämnda ökat från 241% upp till över 2000% (Merinfo, 2020a).

Från företagets årsredovisning för räkenskapsåret 2018 är det endast ett fåtal tillgångar som redovisats i balansräkningen. Ingen av dessa är anläggningstillgångar, tillgångssidan i balansräkningen består i sin helhet utav kortfristiga fordringar samt posten “kassa och bank”. Utöver det nämns inte några andra tillgångar någon annanstans inom årsredovisningen, däribland noter och väsentliga händelser (No Carbs Company AB, 2019). Inte heller i företagets moderbolag Rixile AB, tillika holdingbolaget Rixile Holding AB, återfinns heller några immateriella tillgångar, dessa två företags tillgångar utgörs i sin helhet av finansiella anläggningstillgångar (Merinfo, 2020b-c). Slutligen benämns att No Carbs Companys årsredovisning har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

4.3.2 iDeal Of Sweden AB

iDeal Of Sweden har, enligt företagets bokslut från 2018, redovisade immateriella tillgångar till ett värde av 11 689 tkr (iDeal Of Sweden, 2019b). Dessa immateriella tillgångar har inte redovisats under klassiska poster som patent, licenser eller goodwill. De immateriella tillgångarna i sin helhet har redovisats på posten “balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten”, där värdet för de immateriella tillgångarna är baserat på anskaffningsvärde minskat med avskrivningar, enligt egen utsago. Metoden som iDeal Of Sweden har använt för värdering av deras immateriella tillgångar är den som presenteras som “the cost method” i studiens teorikapitel under värdering av immateriella tillgångar. De immateriella tillgångar som redovisats på posten “balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten” är s.k. egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar enligt bestämmelserna i 4 kap. ÅRL, detta på grund av att beloppet för utgiften även tagits upp i “fond för utvecklingsutgifter” under bundet eget kapital i balansräkningen (iDeal Of Sweden, 2019b) (Skatteverket, 2020c). Vidare är runt 70% av de immateriella tillgångarna, baserat på upparbetade kostnader, aktiverade kostnader för det senaste räkenskapsåret. I inledningen av årsredovisningen nämns under “väsentliga händelser under räkenskapsåret” att företaget *“...fortsatt att vidare utveckla sin försäljningsplattform för varumärket genom att både knyta viktiga samarbetspartners globalt men även genom öppnande av lokalt anpassade ehandels shoppar.”*. Anläggningstillgångarna i sin helhet uppgår till 16 737 tkr, vilket innebär att mer än två tredjedelar av företagets totala anläggningstillgångar utgörs av immateriella tillgångar, resten av anläggningstillgångarna utgörs av inventarier. Omsättningstillgångarna i företaget uppgår till 178 893 tkr, där varulager och kundfordringar utgör de största posterna av e-handelsbolagets totala tillgångar. Andra intressanta nyckeltal är företagets soliditet, som ligger på 46,62%, samt dess kassalikviditet på 102,77% (iDeal Of Sweden, 2019b). Slutligen har företagets årsredovisning upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Företaget har mellan åren 2015-2018 genomgått en ekonomisk förändring. Företagets totala försäljning, och tillika intäkter, har ökat med över 150% vid samtliga av de tre senaste boksluten. Även årets resultat har genomgått en liknande förändring, och fortsättningsvis kan även förändringen av de immateriella tillgångarna i företaget under samma tidsperiod relateras till de föregående två exemplena. Detta presenteras i tabellen nedan:

Bokslutsår	Total försäljning (tkr) & procentuell ökning	Årets resultat (tkr) & procentuell ökning	Immateriella tillgångar (tkr) & procentuell ökning
2015	12 284	417	131
2016	47 256 (285%)	3 172 (660%)	1 285 (881%)
2017	166 467 (252%)	11 023 (248%)	3 281 (155%)
2018	427 837 (157%)	31 165 (183%)	11 689 (256%)

(iDeal Of Sweden, 2019b)

Vidare, som nämndes i studiens metoddel vid presentationen av företaget, har iDeal Of Sweden en stor närvaro online, vilket bland annat innefattar företagets egna instagramkonto med 698 000 aktiva följare (Instagram, 2020e), och dess ambassadörer via plattformen Brandambassador. Enligt en artikel inom ämnet kan det vara fördelaktigt för ett företags varumärke, över ett långt tidsperspektiv, att arbeta med Brandambassador och dess ambassadörer (Ekholm, 2018). Denna taktik låter ambassadörerna, eller influencers, bygga upp en personlig relation till varumärket, vilket på lång sikt ger reklamen de gör för varumärket med trovärdig för personens följare. Fortsättningsvis, om företaget bygger upp en långsiktig relation med dess ambassadörer är detta positivt ur ett varumärkesbyggande perspektiv, då detta ofta resulterar i ett företaget får s.k. "bonuspushar" då ambassadören faktiskt använder sig av produkten och visar upp denna i andra sammanhang utanför reklamintägg. iDeal Of Sweden använder sig även av influencers på andra sätt i varumärkesbyggande syfte, bland annat lanserades en kollektion i samarbete med Hanna Friberg, som har över 200 tusen följare på instagram och över 30 tusen prenumeranter på YouTube (Instagram, 2020f) (iDeal Of Sweden, 2019a).

5. Analys

I denna del analyseras studiens empiri samt teoretiska ramverk för att söka svar på frågeställningen.

5.1 Analys av företagets redovisning

5.1.1 iDeal Of Sweden AB

I iDeal Of Swedens årsredovisning för år 2018 går det, som tidigare nämnt i studien, att utläsa redovisade immateriella tillgångar till ett värde av 11 689 000 kr. Dessa immateriella tillgångar benämns som "balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten". Förutom posten för "inventarier, verktyg och installationer" är detta företagets enda redovisade anläggningstillgång. Som tidigare nämnt i studien syftar posten "balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten" till egenupparbetade immateriella tillgångar. Detta då det endast är egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar samt förvärvade immateriella tillgångar som ska redovisas på denna post och företagets årsredovisning nämner inte något förvärv av detta slag, enligt 4. kap ÅRL. Kopplat till denna studies teorikapitlet så har iDeal Of Sweden valt att använda "the cost method" som underlag för värdering av dess immateriella tillgångar. Vilket enligt redovisningsexpert Andreas Jansson kan tyda på att företaget ser balansräkningens tillgångar som "utgifter som ännu inte förvandlats till kostnader", då detta synsätt brukar leda till värdering utifrån anskaffningsvärde. Ett antagande går då att göra om att posten "balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten" åtminstone delvis relaterar till utgifter i varumärkesbyggande syfte, detta på grund av anledningar som diskuteras nedan:

Ett varumärke är enligt IAS 38 ett exempel på en immateriell tillgång, och i iDeal of Swedens fall även ett exempel på en digital tillgång. Det är en digital tillgång i detta fall då iDeal of Swedens varumärke i princip är uppbyggt i sin helhet online genom bl.a. dess instagramkonto, samarbeten med ambassadörer och influencers, samt. dess digitala försäljningskanaler. Fortsättningsvis får ett varumärke tas upp i balansräkningen om utgifterna relaterat till tillgången är av väsentligt värde för företaget i framtiden. Utgifterna bör anses vara av väsentligt värde i framtiden då en värdering av varumärket innebär en högre värdering av företaget, vilket torde vara relevant och gynnsamt för företaget då de stod inför en försäljning av företaget när bokslutet gjordes 2018 (som tidigare nämnt såldes företaget i juni 2019 för över 1 miljard kronor). Detta kan kopplas till det redovisningsexpert Andreas Jansson uttrycker angående vad redovisningen ska uppnå; om målet är att värdera företaget samt visa att de digitala tillgångarna ger upphov till kassaflöden, vilket verkar stämma överens med iDeal Of Swedens situation, bör de synas i företagets balansräkning.

Förutom detta nämner iDeal Of Swedens årsredovisning om att posten “balanserade utgifter för utvecklingsarbeten och liknande arbeten” är hänförlig till företagets varumärke som den faktiska immateriella tillgången som redovisats. Företaget nämner under rubriken “väsentliga händelser under räkenskapsåret”, som en av tre nämnda händelser, att företaget “... *under året fortsatt att vidareutveckla sin försäljningsplattform för varumärket genom att [...] knyta viktiga samarbetspartners globalt...*”. Det är såklart möjligt att utgifterna för detta aktiverats som exempelvis rörelsekostnader eller liknande, men som nämndes ovan har företaget haft ett tydligt incitament till att redovisa utgifter för varumärket som egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar. Vidare är “*samarbetspartners globalt*” ett vagt uttryck som går att tolka på olika sätt, men en tolkning skulle va att detta uttryck bland annat syftar till samarbeten men Brandambassador, influencers och annan närvaro online, vilket för företaget fungerar som varumärkesbyggande aktiviteter.

5.1.2 No Carbs Company AB

No Carbs Company, med de patenterade varumärkena “NOCCO” och “NOCCO BCAA”, har varit finansiellt framgångsrikt de senaste åren. Den totala omsättningen i företaget har ökat från strax över 14 miljoner till ca 160 miljoner mellan åren 2015-2018, årets resultat har följt en liknande kurva där utveckling mellan 2015 och 2018 gått från 6.5 till 80 miljoner kr, och vidare indikerar andra finansiella nyckeltal i företagets årsredovisning om samma utveckling. Företagets nuvarande starka varumärke, och utvecklingen av detta, är troligen ett av skälen till dess ekonomiska framgång (Thim & Aspling, 2018) (Signal Signa, 2019). Men detta varumärke, som enligt IAS 38 kan räknas som en immateriell tillgång och som vidare bör benämnas som en digital tillgång på grund av den digitala natur som utvecklingen av varumärket skett inom, finns ej med i balansräkningen och nämns inte någonstans i företagets eller dess moderföretags årsredovisningar.

5.1.3 Jämförelse av företagen

Jämförs No Carbs Companys tillvägagångssätt med hur iDeal Of Sweden valt att redovisa uppstår diskrepans angående hur företagens digitala tillgångar redovisats i praktiken, om antagandet är att iDeal Of Swedens redovisade immateriella tillgångar åtminstone delvis är hänförliga till dess varumärke. De två företagens varumärken, tillika immateriella tillgångar och vidare digitala tillgångar, går att relatera till varandra då företagens varumärken till stor del byggts upp online. Möjligtvis beror denna skillnad i redovisning på motivationen bakom redovisningen. Redovisningsexpert Jansson menar att det finns en skillnad på huruvida tillgångarna bör synas i balansräkningen vilket beror på företagets mål med redovisningen. Skillnaden ligger i om företaget snarare vill använda redovisningen för att värdera företaget eller att använda redovisningen som en legal funktion för att reglera beskattning och liknande. Redovisningsexpert Nilsson menar att de existerande regelverken är fullt tillfredsställande för att lösa möjlig problematik inom redovisning av digitala tillgångar.

Nilsson nämner även att det framförallt är den varierande tillämpningen av regelverken som bör ses över. Slutligen menar Niklas Sandell att det finns möjlighet inom ramverken att aktivera utgifter kopplade till digitala tillgångar, inklusive egenupparbetade digitala tillgångar, i balansräkningen. Där menar redovisningsexperten att de avgörande faktorerna är kontroll och mätbarhet, och vidare huruvida det går att avgöra vem som äger rättigheterna till tillgången. Vidare säger Sandell att digitala tillgångar i form av varumärken kan falla på kravet för mätbarhet då det inte finns tillräckligt trovärdiga värderingsmetoder och att det således vore bättre om spekulativa värden hålls utanför balans och resultaträkningen och att detta istället redovisas som noter i årsredovisningen.

Även då redovisningsexperternas tankar och åsikter inte strider mot varandra är de inte heller fullt enhälliga. Experternas tankar och rekommendationer grundar sig såklart genomgående i regelverken, men då det finns utrymme för egen tolkning i regelverken blir även deras åsikter om hur redovisningen av digitala tillgångar bör ske i praktiken aningen olika. Sammanlagt ger experterna flera relevanta ideer och metoder för redovisning av digitala tillgångar, men det som verkar saknas är tydliga besked från regelverken eller praxis över hur företag ska gå tillväga när de tycks kunna identifiera digitala tillgångar i företaget. Med detta i åtanke kan det tyckas vara föga förvånande att företagen i denna studie valt att redovisa immateriella tillgångar på väldigt olika sätt i sina årsredovisningar.

5.2 Analys av redovisningsproblematiken

För att rapportens andra frågeställning (*Hur bör man återspegla värdet av ett företags immateriella tillgångar i årsredovisningen?*) ska kunna besvaras blir det första steget att utreda huruvida dessa ska redovisas som tillgångar. Som tidigare nämnt beror det, enligt redovisningsexperten Andreas Jansson, till stor del på vad redovisningen skall uppnå. Är målet med redovisningen att värdera företag och det finns grund i att de digitala tillgångarna ger upphov till kassaflöden bör detta redovisas. Om redovisningen istället ses som en legal funktion där fokus ligger på beskattning och informationen till borgenärer är det inte lika viktigt att dessa digitala tillgångar tas med. Går den digitala tillgången att inkludera inom regelverken för immateriella tillgångar IAS 38 skall denna tas upp i balansräkningen. Går detta inte får tillgången endast benämnas i noter, och i revisionsberättelsen om företaget anser att detta är relevant. Detta är dock inget legalt krav, vilket i sin tur leder till en problematik där företagen själva kan välja att undvika redovisningen av dessa tillgångar utan några konsekvenser, som i fallet med No Carbs Company. I en ideal situation går båda redovisningssyftena att tillfredsställa, men då företag inte har obegränsade resurser och helt enkelt inte vill lägga ner tid på att visa information som de inte är lagmässigt tvingade att redovisa är det inte konstigt att denna information inte visas.

Som beskrivet i teorikapitlet uppstår inte bara problematik relaterat till egenupparbetade immateriella tillgångar, Marton et al beskriver goodwillposten som den mest kontroversiella i hela balansräkningen (Marton et al, 2018). Problematiken här, till skillnad från den om egenupparbetade immateriella tillgångar likt varumärken, grundar sig hur goodwillposten uppstår snarare än värdering av denna. Gowthorpe et al menar att regelverken utformats för att tillhandahålla företag med möjligheten att vara kreativa i sin redovisning samt möjligheten vid företagsförvärv att använda goodwill som en post för att fylla i luckor som uppstår i redovisningen. Goodwillposter löser således problemet för företaget med att få ett värde i balansräkningen, men med offrandet av att detaljer och beskrivande information inte behöver utelämnas (Gowthorpe, 2004).

Ännu en gång går problematiken som uppstår i redovisningen av goodwill att koppla till att många företag inte självmant kommer att presentera all relevant information relaterat till immateriella tillgångar, eller vidare ge en utförlig bild i årsredovisningens noter av de tillgångar som inte syns inom balansräkningen utan istället till stor utsträckning redovisar detta som goodwill. För att kunna lösa denna problematik måste därför dessa tillgångar kunna redovisas på ett legitimt och standardiserat sätt till fördel för både företagen och dess intressenter.

5.2.1 Redovisning i praktiken, ägande & värdering

Nästa steg i diskussionen angående hur man skall redovisa digitala tillgångar är att tydliggöra vad en tillgång är och vad för funktion den fyller. Skillnaden mellan en resurs och tillgång grundar sig i mätbarhet och kontroll. För att kunna redovisa en digital tillgång måste det därmed stå klart vem som äger denna tillgång och hur man kan mäta värdet på denna tillgång.

När det kommer till ägandet av digitala tillgångar är frågan ifall tillgången är anskaffad eller upparbetad. Detta leder till den första problematiken. Ifall den digitala tillgången ägs av ett annat företag bör det då utredas till vilket pris denna tillgång har anskaffats. Om ett företag brukar en digital plattform bör det även finnas någon form av upparbetade utgifter samt intäkter för företaget i deras prestation att bli större på denna plattform. I fallet av NOCCO redovisas inga spår av dessa prestationer för att inte tala om att tillgången i sin helhet inte heller nämns inom redovisningen. Både experten Sven Arne samt Andreas Jansson menar att det bör finnas någon information om ansträngningar för brukandet av dessa digitala tillgångar. Detta verkar rimligt då redovisningens grundläggande principer bygger på att spegla företagets information på ett så korrekt sätt som möjligt.

När det gäller mätbarhet behöver tillgången kunna värderas på ett trovärdigt sätt där experterna menar att det antingen måste ske en värdering till verkligt värde eller anskaffningsvärde. Experten Niklas Sandell hävdar dock att värderingen av denna typ av tillgångar till ett marknadsvärde blir väldigt subjektivt och spekulativt, någonting som skall exkluderas från balans och resultaträkningen. Här menar Niklas att företag skall via noter och

revisionsberättelse förmedla den information som är nödvändig om dessa tillgångar för att intressenter och analytiker själva kan skapa en uppfattning om företagets värde. Igen uppstår då problematiken att företag som NOCCO väljer att inte förmedla denna information då det inte är ett lagmässigt krav.

5.2.2 Redovisning i praktiken, teoretiska värderingsmetoder

Relaterat till studiens första frågeställning (*Hur värderas och redovisas immateriella tillgångar idag och finns där någon redovisningsproblematik?*) har det blivit tydligt att en redovisningsproblematik angående immateriella tillgångar finns, även då de samlade empirin inte är helt överens om vart exakt problematiken ligger. Vidare, som presenterades i **1.3 studiens syfte**, ämnar studien att kunna komma med förslag gällande hur digitala tillgångar bör redovisas. För att detta ändamål ska kunna uppnås krävs mer legitima och etablerade värderingsmetoder för denna typ av tillgångar, vilka i dagsläget är otillräckliga för att kunna tillfredsställa syftet. För att kunna värdera digitala tillgångar krävs djupare förståelse och nya sätt att tillämpa dagens värderingsmetoder, där de klassiska metoderna brister i sitt fokus på kassaflöden direkt kopplade till tillgången.

The cost method värderar tillgången genom att direkt koppla kostnader som har krävts till utvecklandet av tillgången eller kostnader för att återskapa denna tillgång. Denna metod är svår att tillämpa i praktiken då många företag inte redovisar eller helt enkelt inte vet kostnader för tillgångar som inte tas upp i balansräkningen det vill säga varumärke eller digitala plattformar. Skulle företaget dock kunna uppskatta kostnader kopplade till exempelvis varumärket hade denna metod enkelt gett en väldigt tydlig bild av värdet på dessa digitala tillgångar. Detta kan ses i fallet med iDeal of Sweden då det så långt som möjligt försökt tillämpa denna metod för att spegla värdet av deras varumärke. Men metoden brister när informationen om kostnader tar slut.

The market value method inriktar sig istället på vad tillgången är värd på marknaden. För att kunna använda denna metod krävs ett uppskattat marknadsvärde eller anskaffningsvärde på tillgången. Detta kan vara svårt då immateriella tillgångar ofta skiljer sig från varandra och transaktioner med dessa sker ej offentligt och väldigt sällan. På grund av de redan problematiska förhållandena för immateriella tillgångar av denna typ blir denna värderingsmetod också svår att tillämpa i praktiken.

The income benefit method bygger på antaganden om framtida potentiella inkomster. Detta är effektivt då det kan mäta vilket värde varumärken etc medför genom att analysera intäkter kopplade till detta. Nackdelen är att metoden bygger på antaganden och inte reella händelser samt att värdering lätt kan bli väldigt subjektiv.

De klassiska metoderna är enkla att utföra och värdefulla värderingsmetoder om företaget har informationen som behövs. De fungerar därför väldigt bra på materiella tillgångar och

immateriella tillgångar som kan innefattas inom IAS 38. Dessa metoder brister dock när det inte finns saklig information vilket leder till att värderingen blir spekulativ och subjekt eller inte genomförlig alls.

Det finns även försök att via liknande redovisningsstandardiserade metoder som ISO 10668 försöka värdera varumärken, dock inte i tillräcklig utsträckning. Men det finns andra metoder som är speciellt anpassade till immateriella tillgångar som innefattar intellektuellt kapital det vill säga tillgångar som är svåra att mäta med direkta kassaflöden.

Många av dessa metoder bygger på värderingssättet *IC-index*. IC indexet analyserar olika värdeprocesser i ett företag genom att kontra dem mot marknadsvärden för att skapa en indextabell. Genom att endast inkludera de icke finansiella värdeprocesserna i företaget kan beslutstagare enkelt se effekter på immateriella resurser i indextabellen. De leder även till att de får en förståelse vilka värdeprocesser som har störst påverkan på företaget. Denna metod är dock inte tillräcklig för att kunna ge en tillräckligt trovärdig och exakt värdering men den går att kombinera med andra värderingsmetoder.

En av de metoder som går att kombinera med IC är *Technology broker method*. Denna metod går ut på att sätta dollarvärde på IC indexet via de tre klassiska metoderna samt ett frågeformulär med cirka 20 frågor vilket tillsammans ger företaget en verktygslåda för att kunna identifiera immateriella tillgångar av detta slag samt sätta ett värde på dessa. Nackdelen med denna är att det finns ett gap mellan de kvantitativa resultaten och de faktiska dollarvärdet. Frågeformuläret ger även metoden en subjektiv natur vilket gör att den lätt blir subjektiv och spekulativ.

ROA metoden mäter företagets avkastning på totalt kapital. Genom att jämföra detta nyckeltal med det genomsnittliga värdet i branschen och sedan subtrahera materiella tillgångar och belåning för skulder kan man läsa ut ett värde på de immateriella tillgångarna. Om företaget har redovisade immateriella tillgångar kan även dessa subtraheras för att få fram värdet på det intellektuella kapitalet som inte är redovisat. Denna metod är snabb och enkelt att använda men ger inte en tillräckligt fullständig bild av de icke redovisade immateriella tillgångar för att företag skall kunna ta beslut om dessa, de är även baserade på historiska värden och tar ej hänsyn till framtida händelser.

FiMIAM är en metod som försöker samla fördelarna med tidigare metoder vilket gör den enkel att tillämpa men också utförlig. Utifrån sina sex steg samlar den omfattande information om företagets intellektuella kapital och ger en tydlig bild av företagets ej redovisade immateriella tillgångar samt sätter ett marknadsvärde på dessa.

De klassiska metoderna fungerar då rätt information finns. De metoder som inriktar sig på värdering av immateriella tillgångar som inte går att innefatta inom IAS38 är bra på att ge information om vilka dessa tillgångar är och dess påverkan på företaget. Det kommer alltså

krävas en blandning av dessa för att kunna uppnå en trovärdig och seriös värdering. Denna tankegång använder metoden FiMIAM för att värdera de digitala tillgångarna och är hittills en av dagens metoder som är närmast att lösa problemet. Men genom att undersöka tidigare forskning inom ämnet står det klart att metodens funktionalitet inte är det enda problemet.

5.2.3 Tidigare forskning inom ämnet

Tidigare forskning inom ämnet är inte helt enad, där bland annat Penman menar att problematiken inte ligger i redovisning av immateriella tillgångar i balansräkningen eller inte, utan snarare hur värdet av dessa tillgångar framkommer på andra sätt. Men den tidigare forskningen lutar framförallt åt att de klassiska metoderna inte går att anpassa till intellektuellt kapital och digitala tillgångar. De nyare metoderna lyckas med detta men de är inte tillräckligt trovärdiga för att kunna ge ett objektivt verkligt värde, vilket gör att de inte håller upp i dagens redovisning. FiMIAM är en av de metoder som nått längst angående att kombinera identifierandet av de ej redovisade immateriella tillgångarna med att ge en trovärdig värdering till marknadsvärde. Men det krävs mer än bara en fungerande metod. För att man skall kunna redovisa digitala tillgångar och tillgångar av liknande sort behövs globalt accepterade metoder som delar av ett standardiserat system. Skulle detta lyckas, exempelvis genom FiMIAM, innebär det att den immateriella sidan i balansräkningen fullgörs, vilket i sin tur skulle offentliggöra denna information till företagets intressenter som är ett av redovisningens primära syften.

Vad som blir intressant för redovisningsproblematiken, och i förlängningen denna studie, är att rapporter redan från 2002 och 2006 lyfter fram problematiken med att dagens redovisningsmetoder inte ger en rättvisande bild av företagets verksamhet, samt att nya regelverk måste utvecklas och dagens praxis måste anpassas för att lösa problemet. Undersöker man dagens redovisning och jämför problematiken som fanns då med det som finns idag är det tydligt att föga framsteg har gjorts sen dess. Ur ett framtidsperspektiv är det troligt att samma jämförelse kan dras x antal år från nu om inte relevanta lösningar presenteras, detta inte minst på grund av den fortsatta digitaliseringen av samhället, företagen, och i förlängningen även tillgångar.

I forskning från 2020 går det att konstatera att företag idag framförallt när det gäller rörelseförvärv ofta väljer att inte identifiera och redovisa många av de immateriella tillgångar som förvärvas utan istället väljer att redovisa detta genom en stor goodwillpost. Goodwill är en post som klumpar ihop alla företagets ej identifierade immateriella tillgångar men även andra immateriella resurser. Att redovisa alla företagets ej identifierade immateriella resurser på detta sätt ger ej en utförlig bild om företagets finansiella ställningen vilket motsätter några av redovisningens fundamentala grunder. Det är möjligt och troligt att regelverken och praxis som finns idag, precis som Sven Arne Nilsson menar, är fullt tillfredsställande ur ett legalt samt värderingsperspektiv. Frågan är hur man skall få företag att frivilligt välja att presentera denna information, om det räcker med att vara hårdare när det kommer till granskningen av

företag och deras redovisning eller om det i framtidens samhälle där digitaliseringen blir allt mer central kommer behövas nya metoder och regelverk. En fråga man kan ställa sig är huruvida man bör vänta tills läget blir alltmer kritiskt, eller om man redan nu bör börja utveckla nya värderingsmetoder. Detta för att kunna vara förberedd och kunna genomföra en långsam, stadig och genomtänkt förändring av redovisningsregler och praxis, snarare än en reaktiv, snabb och förhastad lösning.

6. Slutsats

I detta avsnitt sammanfattas rapportens slutsatser kopplade till de två frågeställningarna samt rapportens syfte.

Det går att konkludera att en digital tillgång är en immateriell tillgång som härstammar från internet. En digital tillgång är således en icke-monetär post utan fysisk form som ger upphov till framtida ekonomiska fördelar. För att tillgången ska kunna tas med i balansräkningen så måste, likt alla andra immateriella tillgångar, resurser eller rättigheter i fråga kunna separeras och identifieras samtidigt som det måste vara troligt att ekonomiska fördelar föreligger i framtiden. Digitala tillgångar behöver alltså ingen ny definition, utan man kan snarare fastställa att de är likvärdiga med andra immateriella tillgångar som redan tas med i balansräkningen.

6.1 Frågeställning 1

Hur värderas och redovisas immateriella tillgångar idag och finns där någon redovisningsproblematik?

Slutsatsen av analysen på de båda företagen samt jämförelsen av dessa visar att företagens redovisning och värdering skiljer sig åt. Det ena företaget NOCCO lägger inte stor fokus på deras redovisningen av immateriella tillgångar som är i princip obefintlig, vilket även tros relateras till att det inte heller finns någon värdering av företagens immateriella tillgångar. I fallet av iDeal Of Sweden görs ansträngningar för att redovisa immateriella tillgångar samt utgifter kopplade till digitala tillgångar som varumärke och de presenterar även information om immateriella resurser och tillgångar inom verksamheten. De har använt *the cost method* som värderingsmetod vilket betyder att de attribuerar ett värde till immateriella tillgångarna genom att aktivera utgifterna för skapandet av tillgången (Patent- och registreringsverket, 2020a).

Kontentan blir alltså att företagens redovisning av immateriella tillgångar skiljer sig åt i väldigt hög utsträckning. Ena företaget redovisar några former av immateriella tillgångar samt ger de ett värde medans redovisningen i det andra företaget är nästintill obefintlig. Det som är intressant med jämförelsen är att båda företagen uppfyller de lagmässiga krav som ställs mot dem vad det gäller redovisningen. Företagens verksamheter är på många sätt väldigt lika, men deras årsredovisningar visar en betydligt större skillnad mellan dem. Det uppstår alltså en redovisningsproblematik i att dagslägets ramverk är för breda och att det inte finns någon allmänt vedertagen standardisering av redovisningen av dessa tillgångar. Idag

bestämmer, i hög utsträckning, företagen själva om de vill utesluta eller ta med tillgångarna, vilket man kan se i exemplet på NOCCO och Ideal of Sweden. Hade man applicerat denna problematik på mer fysiska tillgångar likt maskiner och fastigheter förstår man snabbt behovet av en bred standardisering av deras redovisning. I samband med att den globala digitala utvecklingen ökar (Marton et al., 2018) så kan dessa digitala immateriella bli minst lika viktiga för företag, och behovet för en korrekt standardiserad redovisning lika viktigt. Detta leder till frågan om en standardisering av värderingen av dessa tillgångar.

6.2 Frågeställning 2

Hur bör man återspegla värdet av ett företags immateriella tillgångar i årsredovisningen?

Erkännandet av en immateriell tillgång är bara en del, men enligt redovisningsexpert Andreas Jansson en väldigt väsentlig del, av processen i redovisningen av dessa typer av ekonomiska resurser. Efter att man fastställt att det ska tas med i årsredovisningen så måste redovisning återspegla ett ekonomiskt värde på ett någorlunda precist sätt. I dagsläget finns det, i teorin, tillräckliga metoder i form av värdering till marknadsvärde eller kostnadsmetoden (Patent- och registreringsverket, 2020a). Problemet är bara att dessa inte används i någon högre utsträckning i praktiken. Företag har inte börjat hålla räkningen på vilka kostnader som är hänförliga till skapandet av vissa specifika tillgångar. Avsaknaden av öppna marknader för varumärken och digitala tillgångar gör att det saknas underlag för marknadsvärde metoden, och utan dem så finns det risk för spekulativa inslag i hög utsträckning, något som experter är eniga om bör undvikas.

I dagsläget befinner man sig alltså i ett stadie där företagen själva har lite incitament att lägga resurser på att redovisa och värdera immateriella tillgångar om det inte krävs av eller görs enkelt av gällande redovisningsregler. I samband med att detta ändras och blir mer relevant så bör man i framtiden kunna återspegla värdet av dessa tillgångar på ett precist sätt med traditionella metoder som aktivering av kostnader eller marknadsvärde.

Men de slutsatser man kan dra från studiens analys är att det finns alternativa sätt att få fram monetära värden för dessa typer av tillgångar. Abstrakta ekonomiska resurser kan behöva abstrakta metoder. FiMiaM är den metod som närmast kan presentera intellektuellt kapital i företag som per definition inte finns med i balansräkningen. Företag bör alltså använda metoden FiMiaM för att identifiera immateriella tillgångar och sätta ett monetärt värde på dem. Metoden är inte helt perfekt då den har inslag av subjektivitet i sin uträkning och är därför inte en helt optimal värderingsmetod än. Men dess syfte att ge intressenter användbar information på företagets ekonomiska resurser utanför balansräkningen (Rodov & Leliaert, 2002) är i linje med den metodutveckling som krävs för att företags årsredovisningar ska ta med alla väsentliga resurser i balansräkningen och därmed återspegla ett korrekt värde av

företag som helhet. Förhoppningsvis kan metoden fortsätta utvecklas i linje med dagens redovisning för att i framtiden kunna bli helt optimal och därmed globalt accepterad.

7. Diskussion

I denna del av rapporten sker en avslutande diskussion om rapportens innehåll. Här presenteras även ståndpunkter för framtida forskning.

7.1 Diskussion kring redovisning av immateriella tillgångar

Diskussionen kring dessa typer av tillgångar och immateriella tillgångar generellt är dock ingen ny fråga. 1990 skrev Don Eggington "Towards some Principles for Intangible Asset Accounting," där han upplyste om definitionsproblem av immateriella tillgångar och att han redan då förutspådde att immateriella tillgångar kommer bli allt viktigare för företag i framtiden. Han hade inte fel och dessa antaganden blev ännu mer sanna i samband med den enorma globala utvecklingen av internet. De redovisningstekniska problem som fanns 1990 blir allt mer relevanta i samband med att företag blev mer tjänstebaserade (Marton et al. 2018) och värdesatte sina immateriella tillgångar högre. 2006 undersökte Austin (Austin, 2006) redovisningsmetoderna av immateriella tillgångar, och konstaterade återigen att metoderna då inte va tillräckliga och inte visade den rättvisande bilden som redovisningen torde. Även fast IASB upprättade sin Conceptual Framework i 2018 som svarade på många problem och förenklade redovisningen så är dess bestämmelser angående immateriella tillgångar fortfarande inte tillräckliga.

Redovisningsexperter, liksom många andra inklusive myndigheter, menar att nuvarande metoder är tillfredsställande och att man ut efter behov kan komplettera finansiella rapporter med noter och annan beskrivande information. Om man då kollar på No Carbs Company och Ideal of Swedens balansräkningar inser man dock att det inte har skett något djupare försök att beskriva sin verksamhet i sin finansiella rapport. Detta beror till stor del på att företagen är yngre och att de inte ser något behov av att lägga resurser på att upprätta utförliga finansiella rapporter. Bolagen är inte börsnoterade och väljer istället att upprätta rapporter som tillfredsställer skatteverket och möjliga borgenärer. Vid ett företagsförvärv i 2019 så indikeras det att Ideal of Sweden som bolag var värderat till ca 2 miljarder kronor. Utifrån deras årsredovisning 2018 så uppgick deras egna kapital till ungefär 70 miljoner kronor. Simpelt räknat, och redovisningsmässigt, så ska alltså riskkapitalbolaget Altor ha förvärvat goodwill för nästan en miljard kronor. Detta påvisar en utav anledningarna till att man anser att dagens redovisning av immateriella tillgångar är tillräcklig; att man väljer att redovisa allt som goodwill istället. På så sätt kan man alltså få upp ett uppskattat värde in i balansräkningen utan att specificera hur eller varför värdet uppstått. Det är sådana här situationer som gör att man kan beskriva goodwill som den mest kontroversiella posten i balansräkningen (Marton et al. 2018) eller som Michael Davis, den mest immateriella av immateriella tillgångar (Davis, 1992). IASB skriver att redovisning är en avspegling av

ekonomiska fenomen, men då är frågan vad en goodwillpost faktiskt avspeglar (IASB, 2018). Avspeglingen ger lite relevant information och bilden den målar är endast rättvisande för en specifik företagstransaktion vid en tidpunkt. Goodwill präglas dessutom av ännu mer subjektivitet och tvetydighet (Wines et al. 2007) i samband med att man gör subjektiva årliga prövningar för att bedöma om goodwillposter har ett bestående värde och om nedskrivningsbehov föreligger. Goodwill är den enda tillgångsposten som värderas på ett sådant subjektivt sätt. Det här är nödvändigtvis ingen argumentation för det kompletta avskaffandet av goodwill redovisning utan ett försök till att främja redovisningens syfte enligt IASB: att vara användbar för att fatta beslut. Hade man istället identifierat specifika resurser och immateriella tillgångar i goodwillposten och tagit de var för sig, så hade inte bara den stora abstrakta goodwillposten minskat, utan hela balansräkningen hade blivit detaljerad och därmed mer informativ som helhet. Michael Davis menade trots allt redan 1992 att en specificering av individuella element i goodwillposter hade lett till en signifikant ökning i finansiella rapportens användbarhet (Davis, 1992). Den praktiska lösningen angående gömma icke identifierade immateriella tillgångar i goodwill redovisningen är således inte optimal.

→ Redovisningsproblematik

Ett till problem som uppstår med att företag inte tar med sina immateriella tillgångar i tillräcklig utsträckning i sina balansräkningar är att jämförbarheten mellan företag minskar markant. Nocco och Ideal of Swedens verksamheter är på många sätt väldigt lika. De producerar varor, använder sig av digital marknadsföring och har starka, inte minst digitala, varumärken. Deras årsredovisningar lämnar dock väldigt lite utrymme för jämförelse. Ideal of Sweden har i alla fall redovisat några immateriella tillgångar och nämnt utvecklandet av marknadsföringssamarbeten. Kollar man på Noccas årsredovisning så har de endast redovisat en liten kundfordringspost samt Kassa och Bank. Nocco omsatte alltså 160 miljoner kronor år 2018 utan en enda redovisad anläggningstillgång. Man kan också hitta en Nocco produkt i varje matbutik i Sverige idag och deras digitala plattformar marknadsför deras produkter till miljontals svenska följare. Nocco och Ideal har byggt upp sina varumärken på liknande sätt och lagt mycket värde på sin digitala närvaro. Den verklighet som företagens ägare och anställda samt skatteverket upplever avspeglas inte särskilt väl i företagens rapport om deras finansiella ställning. Gapet på verkligheten och dess avspegling hade minskat om deras immateriella tillgångar togs med på ett utförligt vis i deras årsredovisning, vilket i sin tur hade gjort finansiella rapporten i sig mer användbar.

För stora goodwillposter och den minskade jämförbarheten är exempel på hur dagens redovisning av immateriella tillgångar är bristfällig, alltså att det finns en redovisningsproblematik. Om man har som utgångspunkt att redovisningens mest generella syfte är att vara användbar för beslut, så hade man kunnat uttrycka sig som att den optimala redovisningen är mest användbar. På så sätt hade problematiken minskat om man tog större hänsyn till immateriella tillgångar och deras ekonomiska kvaliteter när man rapporterar sitt

företags finansiella ställning. Incitamentet att redovisa på detta sätt hade uppstått genom att standarder eller regler uppdateras.

7.2 Diskussion kring värdering

Efter att man har bestämt sig att alla immateriella tillgångar är relevant information som bör redovisas så uppstår en komplicerad fråga om hur dessa tillgångar bör värderas. Tillgångarnas immateriella form och avsaknaden av öppna marknader där alla typer av resurser och rättigheter handlas försvårar processen att attribuera resursen något bestämt värde. Detta är troligtvis främsta anledningen till varför inte immateriella tillgångar tas med i redovisningar i den utsträckning som förespråkas. Att det uppstår problem vid värderingen är dock inte något som är unikt till immateriella tillgångar i synnerhet, det är en fråga som måste besvaras med tillgångar i allmänhet. Till exempel så använder stora företag ofta omvärderingsmetoden vid värderingen av olika tillgångar. Man redovisar då tillgången till ett "verkligt värde," som kan tas fram genom, förslagsvis, att diskontera framtida kassaflöden med nuvärdesmetoden. Detta sker på allt från maskiner till fastigheter, och det går inte att påstå att dessa alltid sker felfritt och utan subjektivitet eller spekulation. Utöver detta så har problematiken och kontroversen kring subjektivitet i goodwillredovisningen redan bemöts. Värderingsmetoder för immateriella tillgångar har subjektiva och spekulativa inslag för att komma till ett värde. Niklas Sandell menar att sådana spekulationsvärden bör hållas utanför balans och resultaträkning och att utrymmet för spekulation inte ska finnas i företagets finansiella rapporter. Vilket i sig inte är fel, men att helt utesluta en väsentlig tillgångsgrupp från ett företags balansräkning för att enbart undvika spekulativa inslag, måste anses vara något av en simplificering av redovisningsproblematiken i fråga. IASB säger själva i sitt conceptual framework att "... to a large extent, financial reports are based on estimates, judgements and models rather than exact depictions" (IASB, CF 1.11, 2018). Frågan kvarstår alltså hur man ska värdera dessa immateriella tillgångar på ett effektivt sätt. De traditionella metoderna Cost Method, Market Value och Economic Benefit kan anses vara tillräckliga. Men dessa metoder, speciellt cost och economic, kräver en effektiv redovisning som underlag för att värderingen ska kunna ske korrekt. Har man till exempel inte kostnaderna för upprättandet av en immateriell tillgång, eller inte attribuerat vilka ekonomiska fördelar som tillhör vilken specifik resurs så försvåras värderingen med dessa metoder. Marknadsvärdeometoden kräver också att tillgångarna kan jämföras med liknande tillgångar globalt och handlas på en öppen marknad. Man kan tänka sig att dessa metoder kommer användas flitigt i framtiden om redovisningen blir utförligare och i samband med att det blir vanligare att köpa och sälja varumärken. I dagsläget hade man alltså behövt använda mer abstrakta värderingsmetoder för att få med alla tillgångar. FiMIAM gör så att man kan få monetära värden på intellektuellt kapital. Det är visserligen med en del spekulation, men en analog tolkning av en liknande metod hade varit ett sätt man hade kunnat få fram ett värde för vissa typer av immateriella tolkningar. Ett annat alternativ är att man inför olika schablonvärden för olika typer av framtida ekonomiska fördelar för att minska spekuleringen

inom värderingen. En metod som tar hänsyn till framtiden samtidigt som den erkänner något ursprungligt värde för resursen hade varit optimal. Detta är dock ett komplicerat problem och en möjlig relevant utgångspunkt för framtida forskning.

Att besvara frågeställningen och exakt hur värdet av immateriella tillgångar bör återspeglas är inte lika enkelt som att erkänna dem som tillgångar. I dagsläget finns det i teorin verktygen som krävs för att värdera immateriella tillgångar i form av metoder som the cost method och marknadsvärdeметоден. Men det saknas ofta underlag för att använda metoderna. För att ett precist värde ska kunna tas med i balansräkningen så krävs det antingen en utveckling av själva metoderna för att ta hänsyn till immateriella tillgångars oprecisa karaktär. Alternativt så måste en utveckling av underlaget för metoderna ske i form av att man börjar aktivera de kostnader man har för att utveckla sina immateriella tillgångar. Nya marknadsplatser öppnas med jämna mellanrum på bred front. Det är inte helt otroligt att det i framtiden utvecklas nya platser där man kan handla varumärken, domäner och andra liknande digitala tillgångar. En sådan utveckling hade kunnat möjliggöra en värdering till marknadsvärde. I dagsläget blir det alltså snarare en fråga om huruvida man kan återspegla ett värde av ett företags immateriella tillgångar. Hur frågan är mer komplicerad och kan troligtvis besvaras mer detaljerat om några år, oavsett så är ämnet en intressant utgångspunkt för framtida forskning.

7.3 Slutkommentarer

Vad som inte går att neka är att samhället och näringslivet som helhet befinner sig i en digital trend. Ekonomin är mer tjänstebaserad än den va för 20 år sedan och internet har växt fram som ett fundamentalt verktyg för företag i hela världen. I samband med detta så har det uppstått en mängd ekonomiska resurser i företag som är väsentliga för deras verksamhet och intäkter som i många fall inte tas med, eller inte kan tas med, i deras balansräkning. I praktiken i dagsläget så fungerar detta i och med att företagen än så länge oftast är mindre i storlek och enligt redovisningsexperter så ser de på syftet av sin redovisning att tillfredsställa skatteverket och andra myndigheter. Antalet företag som använder internet i hög utsträckning för att driva sin verksamhet och bygga sina varumärken likt No Carbs Company och Ideal of Sweden ökar, och det finns lite som talar för att denna ökning kommer avta inom den närmaste tiden (Marton et al., 2018). På samma sätt antages antalet företagsförvärv som Ideal of Sweden genomgick 2019 att öka. Dagens praktiska lösning med att samla ihop dessa resurser i en större odetaljerad goodwillpost är som diskuterats kontroversiellt och inget optimalt långsiktigt tillvägagångssätt för att rapportera dessa immateriella digitala tillgångar.

När storleken på börsnoterade företag ökar och den tvingande tillämpningen av IFRS blir allt mer omfattande så förändras syftet för företagens redovisning per automatik. De finansiella rapporterna blir allt viktigare som underlag för värderingar och för principen om att redovisningen ska visa en rättvisande bild. Redovisningen roll enligt IASB går alltså över från stewardship till värdering (IASB, 2004.). I och med att dessa digitala tillgångar blir allt mer väsentliga är det inte otroligt att om man tittar på redovisningsstandarder inom relativt

snar framtid så kommer det finnas regelverk som möjliggör för redovisningen och värderingen av dessa typer av tillgångar. Detta är en fråga och en redovisningsteknisk diskussion som pågått länge och som med tanke på internets framkomst med fördel, bör besvaras av standardsättare förr snarare än senare.

7.4 Framtida forskning

På grund av brist på annan forskning inom ämnet och kopplat till den relevans ämnet har står det klart att det krävs mer omfattande forskning inom detta ämne. Det främsta som behövs är mer forskning kring metoder att värdera immateriella tillgångar som ej passar inom dagens redovisningsstandard. Dessa metoder måste både kunna identifiera och urskilja immateriella resurser i företag samt kunna sätta ett objektiva och trovärdigt värde på dessa. På så sätt går det att inkludera dem inom dagens praxis. Det andra alternativet är att inrikta forskning på hur regelverken skulle kunna förändras eller anpassas för att kunna inkludera dessa typer av tillgångar. Det skulle även behövs gör mer omfattande företagsanalyser, där man kan analysera hur företagets situation ser ut praktiskt och där även mer konkreta räkneexempel och redovisningsexempel för att direkt visa hur detta skall utföras. Det torde även finnas intressanta forskningsmöjligheter i en kartläggning av dagens företag i förhållande till sina oredovisade immateriella tillgångar. Vår uppsats har konkluderat att dagens redovisningsstandarder inte är tillräckliga och därmed finns det fler företag som hade kunnat utveckla sina balansräkningar. Hur denna utveckling hade sett ut, och vilka konsekvenser detta hade kunnat ha på balansomslutningen och andra nyckeltal hade också kunnat vara spännande att analysera.

KÄLLFÖRTECKNING

Austin, L. (2007). "Accounting for intangible assets". *University of Auckland, Business Review* Vol. 9 No. 1.

<https://cdn.auckland.ac.nz/assets/uabsknowledge/English/uabr-archives/2007-volume-9-issue-1/v13i1-accounting-for-intangible-assets.pdf> [hämtad 22-02-20]

Bell, E. & Bryman, A. (2013). Företagsekonomiska forskningsmetoder. *Liber*.

Broman, Maria K. (2017). "Nya heta jobbet – bli en influencer". Tillgänglig online: <https://www.expressen.se/leva-och-bo/nya-heta-jobbet--bli-en-influencer/> [hämtad 13-05-28]

Cambridge Dictionary. (2020). Influencer, Tillgänglig online: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/influencer> [hämtad 24-05-20]

Choi, W., Kwon, S. & Lobo, G. (2000). Market Valuation of Intangible Assets. *Journal of Business Research, Volume 49, Issue 1, p. 35-45*. Tillgänglig online: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0148296398001210?casa_token=GZOCs9RtAtkAAAAA:cXHObMG6mo588yWEGUktsxYWp7Hs3uaq_fflXXVqhPcRDLh0zTq_VFyleZzq5g8Aa4AInYNIEIM [hämtad 23-06-20]

Cohen, J. (2005). Intangible Assets: Valuation and Economic Benefits. New York: *Wiley & Sons*.

Davis, M. (1992). Goodwill Accounting: Time For An Overhaul, *Journal of Accountancy*

Diebelius, G. (2018). There are 14 teaspoons of sugar in a single can of Monster energy drink, *Metro*, Tillgänglig online: <https://metro.co.uk/2018/08/30/there-are-14-teaspoons-of-sugar-in-a-single-can-of-monster-energy-drink-7895765/> [hämtad 10-05-20]

Digitaliseringsrådet. (2020). Sveriges digitalisering, Tillgänglig online: <https://digitaliseringsradet.se/sveriges-digitalisering/> [hämtad 08-05-20]

Eggington, D. (1990). Towards some Principles for Intangible Asset Accounting, *Accounting and Business Research*, vol. 20, no. 79, pp. 193–205

Ekholm, F. (2018). Brand Ambassador – Influencer Marketing, *Cure Media*, Tillgänglig online: <https://www.curemedia.com/sv/brand-ambassador/> [hämtad 16-05-20]

FAR AB, (2016). IFRS - volymen 2016.

FAR Online. (2020). Immateriell tillgång, Tillgänglig online: https://www.faronline.se/dokument/rattserien/redovisa-ratt/i/rr_immaterielltillgang/ [hämtad 21-05-20]

Financial Accounting Standards Board. (2019). Identifiable Intangible Assets and Subsequent Accounting for Goodwill, Tillgänglig online: https://www.fasb.org/jsp/FASB/Document_C/DocumentPage?cid=1176172950529&acceptedDisclaimer=true [hämtad 16-04-20]

Financial Accounting Standards Board. (2001). Statement of Financial Accounting Standards No. 142, Goodwill and Other Intangible Assets, *Connecticut*, Tillgänglig online: https://www.fasb.org/jsp/FASB/Document_C/DocumentPage?cid=1218220124961&acceptedDisclaimer=true [hämtad 16-04-20]

Fortune. (1995). Fortune 500, Tillgänglig online: <https://fortune.com/global500/1995/> [hämtad 10-05-20]

Fortune. (2019). Fortune 500, Tillgänglig online: <https://fortune.com/fortune500/> [hämtad 27-04-20]

Gauffin, B., Nilsson, S. (2020). Rörelseförvärv enligt IFRS 3. Fjortonde året. Tillgänglig online: <https://www.tidningenbalans.se/wp-content/uploads/2020/01/R%C3%B6relsef%C3%B6rv%C3%A4rv-enligt-IFRS-3-fjortonde-%C3%A5ret-%E2%80%93-sp%C3%A4nningen-stiger-vad-kommer-i-IASBs-diskussionsrapport.pdf> [hämtad 10-05-20]

Gowthorpe, C., & Amat, O. (2004). Creative Accounting: Some Ethical Issues of Macro- and Micro-Manipulation, *Journal of Business Ethics*, Tillgänglig online: https://www.researchgate.net/publication/23695518_Creative_Accounting_Some_Ethical_Issues_of_Macro-_and_Micro-Manipulation [hämtad 16-04-20]

Hodgson, A., Okunev, J. & Willett, R. (1993). Accounting for Intangibles: A Theoretical Perspective, *Accounting and Business Research*, vol. 23, no. 90, pp. 138-150

IASPlus. (2020). SIC-32 — Intangible Assets – Web Site Costs, Tillgänglig online: <https://www.iasplus.com/en/standards/sic/sic-32> [hämtad 10-04-20]

International Accounting Standards Board (IASB). (2018). Conceptual Framework for Financial Reporting, Tillgänglig online: <https://eifrs.ifrs.org/eifrs/bnstandards/en/framework.pdf> [hämtad 12-05-2020]

iDeal Of Sweden. (2020a). Om oss, Tillgänglig online: <https://idealofsweden.com/om-oss> [hämtad 13-05-20]

iDeal Of Sweden. (2020b). Vad är Brandbassador?, Tillgänglig online: <https://idealofsweden.zendesks.com/hc/sv-se/articles/360002757838-Vad-%C3%A4r-Brandbassador-> [hämtad 13-05-20]

iDeal Of Sweden. (2019a). Hannalicious x iDeal - Styled By Influencers, Tillgänglig online: <https://idealofsweden.com/post/hannalicious-influencers> [hämtad 16-05-20]

iDeal Of Sweden. (2019b). Årsredovisning för iDeal of Sweden AB, Norrköping [hämtad 01-05-20]

International Accounting Standards Board (IASB). (2004). Basis for Conclusion: IAS 38, Available online: https://library.croneri.co.uk/cch_uk/iast/ias38-basis-200403#:~:text=BC9%20Consistently%20with%20the%20guidance,%2C%20licensed%2C%20rented%20or%20exchanged. [Hämtad 18-04-20]

IFRS. (2020). SIC-32 Intangible Assets—Web Site Costs, Tillgänglig online: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-interpretations/sic-32-intangible-assets-web-site-costs/#about> [hämtad 19-04-20]

Instagram. (2020a). NOCCO, Tillgänglig online: <https://www.instagram.com/nocco/?hl=en> [Hämtad 13-05-20]

Instagram. (2020b). Linus Carlén, Tillgänglig online: <https://www.instagram.com/linuscarlen/?hl=en> [Hämtad 13-05-20]

Instagram. (2020c). Denice Moberg, Tillgänglig online: <https://www.instagram.com/deniceemoberg/?hl=en> [hämtad 13-05-20]

Instagram. (2020d). Johan Gunterberg, Tillgänglig online: <https://www.instagram.com/johangunterberg/?hl=en> [hämtad 13-05-20]

Instagram. (2020e). IDEAL OF SWEDEN, Tillgänglig online: <https://www.instagram.com/idealofsweden/?hl=en> [hämtad 14-05-20]

Instagram. (2020f). Hanna Friberg, Tillgänglig online: <https://www.instagram.com/hannalicious/?hl=en> [hämtad 16-05-20]

Jonsson, M., & Kardemark, M. (2018). Hur immateriella tillgångar materialiseras genom språket, *Göteborgs universitet*, Tillgänglig online:
https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/57662/1/gupea_2077_57662_1.pdf [hämtad 27-04-20]

Keybroker. (2016). Så når du unga online, Tillgänglig online:
<https://keybroker.se/nyheter/sa-nar-du-unga-online> [hämtad 28-03-20]

Lindgren, C-J. (2019). Därför ska vi bli hundra procent digitala, *Tidningen Balans*, Tillgänglig online:
<https://www.tidningenbalans.se/debatt/darfor-ska-vi-bli-hundra-procent-digitala/> [hämtad 10-05-20]

Lundell, S. (2019). Ideal of Sweden säljs – prislappen över 1 miljarder, *BREAKIT*, Tillgänglig online:
<https://www.breakit.se/artikel/20558/ideal-of-sweden-saljs-prislappen-nastan-2-miljarder> [hämtad 13-05-20]

Marton, J., Runesson, E., Samani, N. (2018). *Financial Accounting Theory*, Lund: Studentlitteratur AB

Melin, F., & Hamrefors, S. (2007). Den värdeskapande varumärkesstrategin, *Sveriges informationsförening*, Tillgänglig online:
https://sverigeskommunikatorer.se/globalassets/dokument/forskningsrapporter/reflektion_1.0_7.pdf [hämtad 21-05-20]

Merinfo. (2020a). No Carbs Company AB, Tillgänglig online:
<https://www.merinfo.se/foretag/No-Carbs-Company-AB-5569426710/2k3w55i-1ak4u/nyckeltal> [hämtad 14-05-20]

Merinfo. (2020b). Rixile AB, Tillgänglig online:
<https://www.merinfo.se/foretag/Rixile-AB-5590832050/2kgmxma-1m7by/nyckeltal> [hämtad 14-05-20]

Merinfo. (2020c). Rixile Holding AB, Tillgänglig online:
<https://www.merinfo.se/foretag/Rixile-Holding-AB-5590832027/2kgmxln-1m7bv/nyckeltal> [hämtad 14-05-20]

Merinfo. (2020d). iDeal Of Sweden AB, Tillgänglig online:
<https://www.merinfo.se/foretag/iDeal-Of-Sweden-AB-5568897994/2k3kt6y-maho/nyckeltal> [hämtad 14-05-20]

Nieielova, A., & Berglund, J. (2018). Digitalisering av redovisningsbranschen: Vad tycker redovisningskonsulterna och varför tycker de så?, *Göteborgs universitet*, Tillgänglig online: https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/56689/1/gupea_2077_56689_1.pdf [hämtad 08-05-20]

No Carbs Company AB. (2019). Årsredovisning för No Carbs Company AB, Stockholm. [hämtad 01-05-20]

NOCCO. (2020a). Om oss, Tillgänglig online: <https://nocco.com/about-us/> [hämtad 10-05-20]

NOCCO. (2020b). Produkter, Tillgänglig online: <https://nocco.com/sv/produkter/> [hämtad 10-05-20]

NOCCO. (2020c). CSR, Tillgänglig online: <https://nocco.com/sv/csr> [hämtad 10-05-20]

NyTeknik. (2020). Experterna: "Gör en plan för dina immateriella tillgångar". Tillgänglig online: <https://www.nyteknik.se/automation/experterna-gor-en-plan-for-dina-immateriella-tillgangar-6987074> [hämtad 24-06-20]

Patent- och Registreringsverket. (2020a). Värdering av immateriella tillgångar, Tillgänglig online: <https://www.prv.se/sv/foretagare/vardering-av-immateriella-tillgangar/> [hämtad 28-04-20]

Patent- och registreringsverket. (2020b). Immateriella tillgångar, Tillgänglig online: <https://www.prv.se/sv/kunskap-och-stod/vanliga-ord-och-begrepp/immateriella-tillgangar/> [hämtad 26-04-20]

Penman, S. H. (2009). Accounting for Intangible Assets: There is Also an Income Statement, *Columbia University*, Tillgänglig online: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/j.1467-6281.2009.00293.x> [hämtad 23-05-20]

Regeringskansliet. (2015). Ökat värdeskapande ur immateriella tillgångar SOU 2015:16. Tillgänglig online: <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2015/03/sou-201516/> [hämtad 27-05-21]

Rehnberg, P. (2012). Redovisning av immateriella tillgångar i samband med förvärvskalkylering - principbaserade redovisningsregler och relevans. *Göteborgs universitet*. Tillgänglig online: <https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/30372> [hämtad 23-06-20]

Rodov, I. Leliaert, P. (2002) FiMIAM: financial method of intangible assets measurement, Tillgänglig online:

<https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/14691930210435642/full/pdf?title=fi-miam-financial-method-of-intangible-assets-measurement> [hämtad 27-05-21]

Signal Signal. (2019). Studie: Energidrycken som utklassar konkurrenterna på Youtube, *mynewsdesk*, Tillgänglig Online:

<http://www.mynewsdesk.com/se/pressreleases/studie-energidrycken-som-utklassar-konkurrenterna-paa-youtube-2384312> [hämtad 14-05-20]

Skatteverket. (2020a). Olika slag av tillgångar, Tillgänglig online:

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2020.6/324713.html> [hämtad 19-04-20]

Skatteverket. (2020b). Gränsdragningen mellan förvärvade och egenupparbetade tillgångar, Tillgänglig online:

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2020.4/338518.html> [hämtad 21-04-20]

Skatteverket. (2020c). Egenupparbetade immateriella tillgångar, Tillgänglig online:

<https://www4.skatteverket.se/rattsligvagledning/edition/2020.6/324718.html> [hämtad 23-05-20]

Skärvad, P., Lundahl, U. (2016). Utredningsmetodik. *Lund: Studentlitteratur AB*

Stolowy, H., & Jeny, A. (2000). How Accounting Standards Approach and Classify Intangibles. Paris: Les Cahiers des Recherches.

Svensk Handel. (2019). Läget i handeln, Tillgänglig online:

https://www.svenskhandel.se/globalassets/dokument/aktuellt-och-opinion/rapporter-och-foldrar/e-handelsrapporter/laget-i-handeln_svensk-handel.pdf [hämtad 28-04-20]

Thim, R., & Aspling, V. (2018). Skapandet av ett unikt varumärke - En fallstudie av NOCCO på de sociala medierna Instagram och YouTube, *Göteborgs universitet*, Tillgänglig online:

https://gupea.ub.gu.se/bitstream/2077/56833/1/gupea_2077_56833_1.pdf [hämtad 11-05-20]

Visma. (2020). Avkastning – Vad är avkastning? Tillgänglig online:

<https://vismaspcs.se/ekonomiska-termer/vad-ar-avkastning> [hämtad 22-05-21]

Visma. (2017). K1, K2 och K3 - välj rätt regelverk till företaget. Tillgänglig online:

<https://vismaspcs.se/ditt-foretagande/nyheter/foretagarnyheter/sa-vet-du-om-du-ska-valja-k1-k2-eller-k3> [hämtad 22-05-20]

Wainikka, C. (2018). Immateriella tillgångars värde, *Södertörns högskola*, Tillgänglig Online: <https://inrati.se/index.php/inrati/article/download/86/83> [hämtad 29-04-20]

Wines, G., Dagwell, R., & Windsor, C. (2007). Implications of the IFRS goodwill accounting treatment, *Managerial Auditing Journal*, Tillgänglig online: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/02686900710829381/full/html#idm45867244327632> [hämtad 19-04-20]

Yahoo! finance. (2020). Alphabet Inc. (GOOGL), Tillgänglig online: https://finance.yahoo.com/quote/GOOGL/balance-sheet/?guccounter=1&guce_referrer=aHR0cHM6Ly93d3cuZ29vZ2xlLmNvbS8&guce_referrer_sig=AQAAAyp1M3CFvogUq7oTwjrUPqB_LdRNuF5cRdbIwEiu80V7NitIqaadNFQcl90xhB9dclS5Jw9B19TprMjb8uWYohEVuf3CfQ9j2cv2FFcca5Au2C_Pt50GbQT0ySF7q1zD2x-M2t9dj0535Ro40XEGy6_DPjhz1LNJgMfC5yOqTaq [hämtad 07-05-20]

BILAGOR

BILAGA 1

Intervjufrågor till experter

Alla diskussioner utgick från dessa grundfrågor där första var hur de ställer sig till ämnet. Utöver det även frågorna: Tycker du att dessa typer av digitala tillgångar skall inkluderas i dagens redovisning?

Om Ja,

Hur skall detta redovisas i praktiken? Det vill säga går det att värdera på ett trovärdigt sätt eller kan man redovisa det som goodwill etcetera?

Vilka verktyg eller förändringar krävs för att kunna inkludera dessa tillgångar i dagens redovisning?

Om Nej,

Varför tycker du inte att dessa skall inkluderas i redovisningen?